

I.G.

0789/001

מסמך מס' 0789/001

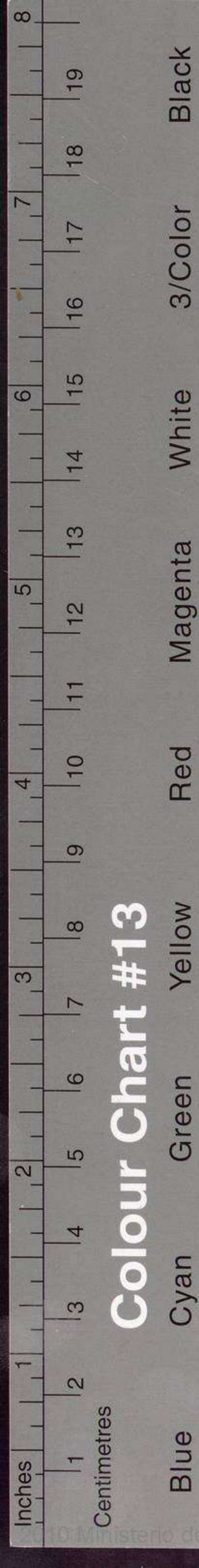
תאריך: 15.01.2010

הממונה על הביטוח הלאומי
מחלקת הביטוח הלאומי
מסמך מס' 0789/001

שם: [שם]

מסמך מס' 0789/001
תאריך: 15.01.2010
הממונה על הביטוח הלאומי
מחלקת הביטוח הלאומי
מסמך מס' 0789/001

100/187

Colour Chart #13

ESB.2

עקב כ' אב ק"ס
אלו ק"ג

מסנת אבות

חנטיס די אינפיקאר חיל פרק דינס

פֿל-יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. שְׁנֵאמַר
וְעַמְּךָ כָּלֶם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ. נֶצֶר מִטַּעֲמֵי
מַעֲשֵׂה יָדֶי לְהַתְּפָאֵר:

טודו ישראל חיי חס אילייוס פארטי חס איל מונדו איל ציניין.
קי חנסי דיזי איל פסוק. אי טו סואיצלו טודוס אילייוס גוסטוס.
פארס סיינפרי אירידארחן טיירס. ראחוס די מים פלאחנטאס.
אינאס די מים מאנוס פור סיחיר אפרומוזיגואדו.

פרק ראשון

מִשֶּׁה קָבַל תּוֹרָה מִסִּינַי. וּמִסֵּרָה לִיהוֹשֻׁעַ. וִיהוֹשֻׁעַ
לְזִקְנִים. וְזִקְנִים לְנָבִיאִים. וְנָבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי
כְּנָסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים. הָיוּ מְתוּנִים
בְּדִין. וְהֶעֱמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה. וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה:

מסס ריסיציוו ליי די סיני אי אינטריגולס חס יסוסע. אי
יסוסע אלוס צייזוס. אי לוס צייזוס חס לאס פרופיטאס. אי לאס
פרופיטאס לס אינטרינארון חס צארונים די אפאניאחייטו איל גראנדי.
אילייוס דיסירון טריס קוחאס. סיחיד דיטינידוס אין איל גואיסייו. אי
אזיד פארחר תלמידים מונגוס אי אזיד צאלייחדו אלס ליי.

שְׂמַעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מְשִׁיבֵי אַנְשֵׁי כְּנָסֶת הַגְּדוֹלָה.
הוּא הָיָה אוֹמֵר. עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד. עַל
הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּרָה וְעַל גְּמִילוֹת חַסְדִּים:

שמעון איל גוסטו אירס די רומאניסידוס די צארונים דיל אפאנ-
ייאחיינטו איל גראנדי. איל אירס דיזיין. סוצרי טריס קוחאס איל
מונדו

פרק ראשון

מונדו סי סוסטייני . סוצרי לה ליי . חי סוצרי חיל סירציינטו חי
סוצרי גואלחרונחמיינטו די מירסידים .

אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק . הוא היה
אומר . אל תהיו פועבדים המשמשין את הרב על מנת
לקבל פרס . אלא . יהיו פועבדים המשמשין את הרב שלא
על מנת לקבל פרס . ויהי מורא שמים עליכם :

אנטיגנוס סינייור די סוכו . ריסיציי די שמעון חיל גוסטו . חיל
חירק דיזיין . נון סיחדיט קומו לוס סירצוס לוס קי סירצין חיל סינייור
קון קונדיסיון פור ריסיציר סאלארייו . סאלצו סיחיד קומו לוס סירצוס
לוס קי סירצין חיל סינייור קי נון קון קונדיסיון פור ריסיציר סאלארייו .
חי סיחא טימור די חיל קריחדור סוצרי צוס .

יוסי בן יועזר איש צרדה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים
קבלו מהם . יוסי בן יועזר איש צרדה אומר . יהי ביתך
בית ועד לחכמים . והוי מתאבק בעפר רגליהם . והוי
שותה בצמא את דבריהם :

יוסי חיזו די יועזר סינייור די לרידה חי יוסי חיזו די יוחנן סינייור
די ירוסלים ריסיציירון די חילייוס . יוסי חיזו די יועזר סינייור די לרידה
דיזיין . סיחא טו קאזס קאזס די אפלאזאמיינטו פארה לוס סאציוס .
חי סיי חילפילצאנטי חין פונצו די סוס פייס . חי סיי ציציין קון לה סיד
חס סוס פאלאצראס .

יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר . יהי ביתך פתוח
לרוחה . ויהיו עניים בני ביתך . ואל תרבה שיחה עם
האשה באשתו אמרו . קל וחמר באשת חברו . מכאן
אמרו חכמים כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה
לעצמו . ובוטל מדברי תורה . וסופו יורש גיהנם :

יוסי חיזו די יוחנן סינייור די ירוסלים דיזיין . סיחא טו קאזס
אצייירטה חס חיל חיספאסיו . חי סיחן מיסקינוס גינטי די טו קאזס .
חי נון מונגינואים אצלה קונלה מוזיר . קונסו מוזיר דיסירון . קואנטה
מחאס חי קואנטה מחאס קון מוזיר דיסו קונפאניירו . דיחקי דיסירון חכמים
טודו חיל קי מונגינואה אצלה קון לה מוזיר קאצזס מחל פארה סי מיזמו .
חי

פרק ראשון

נ

אי סי זאלדע די פאלאזראס די ליי . אי קו פֿין אירידע נהינס .

יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָא וְנִתְאֵי הָאֲרַבְלִי קִבְּלוּ מֵהֶם .
יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָא אָמַר . עֲשֵׂה לָךְ רַב . וְקָנָה לָךְ חֵבֵר .
וְהָיִי דָן אֶת כָּל־הָאָדָם לְפָנֶיךָ זְכוּת :

יבוסע איז די פרחיס די נתאי חיל ארכלי ריסיצירון די חיליוס .
איז די פרחיס דיזיין . אז חטי רבי . אי קונפרה חטי הנר . אי סי
גזגאן אטודז חיל אונברי אפארטי זואינס .

נִתְאֵי הָאֲרַבְלִי אָמַר . הִרְחַק מִשְׁכַּן רָע . וְאַתְחַבֵּר
לְרָשָׁע וְאַל תִּתְאַיֵּשׁ מִן הַפּוֹרְעָנוֹת :

נתאי חיל ארכלי דיזיין . אליסחטי די ציזינו מאלו . אי נון טי
אזונטיס איל מאלו . אי נון טי דיספֿיאוזיסי די חיל מאל .

יְהוּדָה בֶּן טַבָּאִי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שִׁטָּח קִבְּלוּ מֵהֶם . יְהוּדָה
בֶּן טַבָּאִי אָמַר . אַל תַּעֲשֵׂ עֲצָמְךָ כְּעוֹרֵכֵי הַדְּיָנִין . וְכִשְׂיָהּ
בְּעַלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ . יְהִי בְּעֵינֶיךָ כְּרִשְׁעִים .
וְכִשְׂנַפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ . יְהִי בְּעֵינֶיךָ כּוֹפְאִין . כִּשְׂקִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין :

יהודה איז די טבאי אי שמעון איז די שטח ריסיצירון די חיליוס
יהודה איז די טבאי דיזיין . נון אגאס חטי מיזמו קומו אורדינאטיס לוס
גואיזיס . אי קואנדו פוארין דואיניוס די חיל גואיסייו פאראדוס
דילאנטרי די טי . סיאן אינטוס אוזוס קומו קונדינאדוס . אי קואנדו
כי איספארטין די דילאנטרי די טי . סיאן אינטוס אוזוס קומו זואינוס .
קואנדו ריסיצירון סוצרי חיליוס אה חיל גואיסייו .

שִׁמְעוֹן בֶּן שִׁטָּח אָמַר . הָיִי מְרַבָּה לַחֲקוֹר אֶת הָעֵדִים
וְהָיִי זֶהִיר בְּרַבְרִיָּה . שְׁמָא מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשִׁקֵּר :

שמעון איז די שטח דיזיין . סיי מונגואן פור פישקיריר אה לוס
טיסטיגואוס . אי סיי אקאצידאדו אינטוס פאלאזראס . קיסאס די
אינטרי חיליחאס אינציזאראן פור פאלסאר .

שְׁמֵעָיָה וְאַבְטָלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם . שְׁמֵעָיָה אָמַר . אָהֵב
אֶת הַמְּלָאכָה וּשְׁנֵא אֶת הַרְבָּנוֹת . וְאַל תִּתְוַדַּע לְרִשׁוֹת :

שמעיה

פרק ראשון

שמעיה אי חבטליון ריסיציירון די אילייוס . שמעיה דיזיין . חמה
חלס חוצרס . אי חבוריכי חס איל סינייוריאו . אי נון טי דים חקונוסיר
חס איל סינייוריאו .

אבטליון אומר . חכמים . הנהרו בדבריכם . שמא
תחובו חובת גלות . ותגדו למקום מים הרעים . וישתו
התלמידים הבאים אחריכם וימותו . ונמצא שם שמים
מתחיל :

חבטליון דיזיין . סאציוס ! סיחיד חקחצידחדוס אין צואסטרחס
פאלחצרחס קיסחס סיריס חוצליגחדוס חוצליגחסיין די קאטיציריו . אי
סירידיס קאטיצחדוס חס לוגאר די חנוחס לחס מחלחס . אי ביצירחן לוס
תלמידים לוס ציניינטים דיטרחס די צוס אי מורירחן . אי אים אלליחדו
נומברי די איל קריחדור איזביצלחנסי .

הלל ושמאי קבלו מהם . הלל אומר . הוי מתלמידיו
של אהרן . אוהב שלום ורודף שדום . אוהב את הבריות
ומקרבן לתורה :

הלל אי שמאי ריסיציירון די אילייוס . כלל דיזיין . סיי די סוס
תלמידים די אהרן . אמחן פחס אי פריסיניין פחס . אמחן חלחס קרי-
חנסחס אי אחיגחלחס חלס ליי .

הוא היה אומר . נגיד שמא אבד שמיה . ודלא מוסיף
ייסיף . ודלא יליף קטלא חיב . ודאשתמש בתגא חלף :

איל אירס דיזיין . סונטראחין נומברי סי דיפיידרי סו נומברי . אי
איל קינון אינייחדי סיטחזס . אי איל קינון דיפרינדי ליי מוחירטי מיריסי .
אי איל קי טי סיירצי קון קורונס די לה ליי סי טחזס .

הוא היה אומר . אם אין אני לי . מי לי . וכשאני
לעצמי מה אני . ואם לא עכשיו אימתי :

איל אירס דיזיין . סינון ייו פארס מי קין פארס מי . אי קואנדו
ייו פארס מי מיזמו קי ייו . אי סי נון חגורס קואנדו .

שמאי אומר . עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה
הרבה . והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות :

שמאי

שמאי דיזיין . אז טו ליי אסיטיגואדס . דיז פוקו אי אז מונגו .
אי סיי ריסיציין אטודו איל אונצרי קון ריסיצימינטו דיפאסיס אירמוזאס .

רָבֵן גַּמְלִיאֵל הָיָה אֹמֵר . עֲשֵׂה לָךְ רָב . וְהִסְתַּלַּק
מִן הַסֵּפֶק . וְאֵל תַּרְבֵּה לְעֵשֶׂר אַמְרוֹת :

רבן גמליאל אירס דיזיין . אז אטי רבי . אי טיראטי דיאיל ספק .
אי נון מונג'גואיס פור דייזמאר אומידאמיינטוס .

שָׁמַעוֹן בְּנוֹ אֹמֵר . כָּל-יָמַי גִּדַּלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים . וְלֹא
מָצָאתִי לַגּוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה . וְלֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵיקָר .
אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה . וְכָל-הַמְרַבֵּה דְבָרִים מֵבִיא חֵטָא :

שמעון סו איזו דיזיין . טודוס מים דיאס מי קריאי אינטרי לוס
חכמים . אי נון אלייאי פארה איל קואירפו מיזור קי איל קאלייאר . אי
נון איל מילדאר אים איל עיקר סאלצו לה אינא . אי טודו איל קי מונג'ג-
גואס פאלאצראס טראאי פיקאדו .

רָבֵן שָׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר . עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים
הָעוֹלָם קַיָּם . עַל הָאֵמֶת וְעַל הַדִּין וְעַל הַשְּׁלוֹם . שְׁנֵאמַר
אֵמֶת וּמִשְׁפָּט שְׁלוֹם שְׁפָטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם :

רבן שמעון איזו די גמליאל דיזיין . סוצרי טריס קוזאס איל מונדו
סי סוסטייני . סוצרי לה צירדאד . אי סוצרי איל גואיסייו . אי סוצרי
לה פאס . קי אנסי דיזי איל פסוק . צירדאד אי גואיסייו אי פאס .
גונגאד אין צואיסטראס סיצדאדיס .

(דינפואיס קי איסקאפו איל פרק דיגס)

רַבִּי חַנְּנִיָּא בֶּן עֲקִישָׁיָא אֹמֵר . רָצָה הַקָּדוֹשׁ צָרוּךְ הוּא
לְזֻכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל . לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת .
שְׁנֵאמַר יְהוָה חָפֵץ חֲפֵץ לְמַעַן צְדָקוֹ . יִגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר :

רבי חנניה איזו די עקשיא דיזיין . אינצילונטו איל סאנטו ציני-
דינו איל פור מיריסיר אה ישראל . פור טאנטו מונג'גואו אה
איליוס ליי אי אינקומינדאנסאס . קי אנסי דיזי איל פסוק . ה'
אינצילונטו פור סו גוסטידאד . אינראנדיסקאסיליי אי אינפורטיקאסי:

(אי דירס קדיס דרבנן . לו טופס אנטיס דיל סודו)

פרק שני

כל ישראל וכו' (סיגון חנטיס די פרק ראשון)

רבי אומר. איזוהי דרך ישראל שיבור לו האדם. כל-
שהיא הפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם.
והוי זהיר במצוה קלה פבחהמורה. שאין אתה יודע מתן
שכרן של מצות. והוי מחשב הפסד מצוה פנגר שכרה.
ושכר עברה פנגר הפסדה. הסתכל בשלשה דברים ואין
אתה בא לידי עברה. דע מה למעלה ממך. עין רואה
ואין שומעת וכר מעשיך בפסד נכתבין:

רבי דיזין. קוחל איסטא חילייס קארירס דיריגס קי חס די
איסקוואיר פארה איל איל חונברי. טודס קי חילייס אירמוזורה פארה
סו אזידור. אי אירמוזורה חס איל די איל חונברי. אי סיי אקאצידאדו
אין מלוה ליציאנס קומו אין לה פינגאדה. קי נון טו סאצין דאדיכס די
סוס פריסייו די לאס מלוות. אי סיי קונטאן דאנייו די מלוה קומו איס-
קואינטרס סו פריסייו. אי פריסייו די עבירה קומו איסקואינטרס סו
דאנייו. פארה מיינטיס אין טריס קוזאס. אי נון טו ציניין חלוגאר די
עבירה. סאצי קי אריכס די טי. אוזו ציחין אי אוריזס אויין. אי
טודאס טוס איגאס אין איל ליצרו סון איסקריטאס.

רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר. יפה
תלמוד תורה עם דרך ארץ. שיגיעת שניהם משפחת
עון. וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטקה וגוררת
עון. וכל העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם
שמים. שזכות אבותם מסייעתם. וצדקתם עומדת קעד.
ואתם מעקה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם:

רבן גמליאל סו איזו די רבי יכודס הנסיח דיזין. אירמוזו דיפריני-
דינונינטו דיילי קון דרך ארץ. קי לאזירייס די אנזום חיליוס אזי אולצידאר
דיליטו. אי טודס ליי קי נון קון חילייס חוצרה. סו פין סי צאלדה אי
אקאריאס דיליטו. אי טודוס לוס טראצאזאנטים קון איל קכל. סיחן
טראצאזאנטים קון חיליוס פור נומנראדו די איל קריאדור. קי זכות די
סוס פאדריס לים אייודס. איסו גוסטידאד פאראדה פארה סינפרי. אי

זֶס קֹונטאן ייו סוֹצרי זֶס פריסייו מוננו. קומו סי לאס איזיראש.
 הוּו זְהירין בְּרֶשׁוּת. שְׂאין מְקַרְבִּין לוֹ לְאָדָם אֶלָּא
 לְצוּרָה עֶצְמָן. נְרֵאין פְּאוּהֶבִין בְּשַׁעַת הַנְּאֻתָן. וְאִין עוֹמְדִין
 לוֹ לְאָדָם בְּשַׁעַת דְּחָקוֹ:

סיאיד אקאצידאדוס איניל סינייוריאו. קי נון אשירקאן אה איל
 אה איל אונכרי. סאלצו פור דימיניסטיר די סי מיזמו. סי אמוסטרין
 קומו אמינוס אין אורה די סוס פרוצינו. אי נון סי פאראן אה איל איל
 אונכרי. אין אורה די סו אפריטו.

הוּא הָיָה אֹמֵר. עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ פְּרֻצוֹנָה. כְּדֵי שְׂיַעֲשֶׂה
 רְצוֹנָה פְּרֻצוֹנוֹ. בְּטַל רְצוֹנָה מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ. כְּדֵי שְׂיַבְטֵל רְצוֹן
 אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנָה:

איל אירס דיזיין. אז סו צילונטאד קומו טו צילונטאד. פארה
 קי אנה טו צילונטאד קומו סו צילונטאד. צאלדה טו צילונטאד פור
 אמור די סו צילונטאד. פארה קי צאלדי צילונטאד די אונטרוס פור אמור
 די טו צילונטאד.

הֵלֵל אֹמֵר. אֵל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצְּבוּר. וְאֵל תִּתְּמֵן
 בְּעֶצְמָהּ עַד יוֹם מוֹתָהּ. וְאֵל תִּדְּרִין אֶת חֲבֵרָהּ עַד שְׂתַגִּיעַ
 לְמְקוֹמוֹ. וְאֵל תִּאמֵר דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְשִׁמּוֹעַ. שְׂסוֹפוֹ
 לְהִשְׁמֹעַ. וְאֵל תִּאמֵר לְכִשְׂאֶפְנָה אֶשְׁנָה שְׂמָא לֹא תִפְנָה:

הלל דיזיין. נון טי אפארטיס די איל קהל. אי נון קריאס אין
 טי מיזמו אסטס דיאה די טו מוריר. אי נון גוזגיס אטו חנר אסטס קי
 אחיגיס אטו לוגאר. אי נון דיגאס קוזה קינון איס פוסיצלי פור אוהירסי.
 קי סו פין פור סיאיר אוהידה. אי נון דיגאס קואנדו טירני צאגאר
 מילדארי. קיסאס נון טירנאס צאגאר.

הוּא הָיָה אֹמֵר. אִין בּוּר יֵרָא חִטָּא. וְלֹא עִם הָאָרֶץ
 חָסִיד. וְלֹא הַבִּישָׁן לָמֵד. וְלֹא הַקְּפָדֵן מְלַמֵּד. וְלֹא כָּל-
 הַמְּרַבֵּה בְּסַחֲוֹרָה מַחְכִּים. וּבְמְקוֹם שְׂאִין אַנְשִׁים הַשְׂתִּיהֵל
 לְהִיּוֹת אִישׁ:

איל אירס דיזיין. נון איל ניסייו טימי די פיקאדו. אי נון עס
 סארץ

פרק שני

הארץ חסיד . אי נון חיל זריגונסוודיפרינדי . אי נון חיל איסקאטימוז
אינזיזס . אינון טודו חיל קי מונגיגואס אין מירקאדיריאס סי אסאצינטס .
אי אין לונאר קי נון איי זארוניס פריקורס פור סיחיר זארון .

אף הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים .
אמר לה . על האטפת אטפוף . וסוף מטיפוף יטופון :

טאנציין חיל זידו קאזיסס אונס . קי נאדאזס סוצרי פאסיס
די לאס אגואס . דיסו אס איליאס . פורקי איזיקטיס נאדאר טי
איזיירון נאדאר . אי פין דיטוס אזיינטיס נאדאר נאדארן .

הוא ה'יה אומר . מרבה בשר מרבה רמה . מרבה
נכסים מרבה דאגה . מרבה נשים מרבה כשפים . מרבה
שפחות מרבה זמה . מרבה עבדים מרבה גזל . מרבה
תורה מרבה חיים . מרבה ישיבה מרבה חכמה . מרבה
עצה מרבה תבונה . מרבה צדקה מרבה שלום . קנה
שם טוב קנה לעצמו . קנה לו דברי תורה קנה לו חיי
העולם הבא :

חיל אירס דיזיין . מונגיגואן קארני מונגיגואס נואנו . מונגיגואן
אזיינדיס מונגיגואס אנסייס . מונגיגואן מוזיריס מונגיגואס איגיזוס . מונגי-
גואן סייירצאס מונגיגואס מאל איגוריאס . מונגיגואן סירצוס מונגיגואס
רוצו . מונגיגואן ליי מונגיגואס זידאס . מונגיגואן יסיצה מונגיגואס סינ-
סייאס . מונגיגואן קונסיזו מונגיגואס אינטינדימיינטו . מונגיגואן לדקס
מונגיגואס פאס . קומפרו פאמס זואינס קומפרו פארה סי מיזמו . קומפרו
אס חיל פאלאצראס די ליי קנמפרו אאיל זידאס דיל מונדו חיל זיניין .

רבן יוחנן בן זפאי קבל מהלל ומשמאי . הוא ה'יה
אומר . אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך .
כי לפך נוצרת :

רבן יוחנן איזו די זכאי ריסיצייו די הלל אי די שמאי . חיל
אירס דיזיין . סי דיפרינדיסטיס ליי מונגס . נון אנראדיסקאס זיין
פארה טי מיזמו . קי פארה איסטו פואיסקטיס קריאלו .

חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זפאי . ואלו

הן

הן. רבי אליעזר בן הורקנוס. ורבי יהושע בן חנניא.
 ורבי יוסי הכהן. ורבי שמעון בן נחמאל. ורבי אלעזר בן
 ערך. הוא היה מונה שבחם. רבי אליעזר בן הורקנוס
 בור סיד שאינו מאבד טפה. רבי יהושע בן חנניא אשרי
 יולדתו. רבי יוסי הכהן חסיד. רבי שמעון בן נחמאל ירא
 חטא. ורבי אלעזר בן ערך פמעין המתגבר:

סינקו תלמידים אירחן אחיל אה רבן יוחנן איזו די זכאי. אי
 איסטום איליוס. רבי אליעזר איזו די הורקנוס. אי רבי יוסע איזו
 די חנניא. אי רבי יוסי איל כהן. אי רבי שמעון איזו די נחמאל. אי
 רבי אלעזר איזו די ערך. איל אירה קונטאן קום אלחאסיונים. רבי
 אליעזר איזו די הורקנוס פוזו אינקאלאדו קינון דיפיידרי גוטס. רבי
 יוסע איזו די חנניא ציין אצינטוראדה לה קי לו פארייו. רבי יוסי
 איל כהן חסיד. רבי שמעון איזו די נחמאל טימי די פיקאדו. אי
 רבי אלעזר איזו די ערך קומו פואינטי לה מאיירגאנסי.

הוא היה אומר. אם יהיו כל חכמי ישראל בכף
 מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כלם:

איל אירה דיזיין. סי פואירין טודום סאצייוס די ישראל אין
 פאלמה די זאלחאנסאס. אי אליעזר איזו די הורקנוס אין פאלמה
 סיגונדה. קונטראפיזה אטודום איליוס.

אבא שאול אומר משמו. אם יהיו כל חכמי ישראל
 בכף מאזנים. ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם. ואליעזר
 בן ערך בכף שניה. מכריע את כלם:

אזא שאול דיזיין דיסו נומכראדו. סי פואירין טודום סאצייוס
 די ישראל אין פאלמה די זאלחאנסאס. אי אליעזר איזו די הורקנוס
 טאנציין קון איליוס. אי אלעזר איזו די ערך אין פאלמה סיגונדה.
 קונטראפיזה אטודום איליוס.

אמר להם. צאו וראו. איזו היא הדרך טובה שידבק
 בה האדם. רבי אליעזר אומר עין טובה. רבי יהושע
 אומר חבר טוב. רבי יוסי אומר שכן טוב. רבי שמעון
 אומר

פרק שני

אומר הרוצה את הנולד . רבי אלעזר אומר לב טוב .
אמר להם רוצה אני את דברי אלעזר בן ערף מדבריכם
שבכלל דבריו דבריכם :

דיסו אילייוס סאליד אי ציחיד . קואל איסטא חילייה קארירא
בואינה קי סי אה די אפיגאר קון חילייה איל אונברי . רבי אליעזר
דיזיין אוןו בואינו . רבי יבוסע דיזיין חבר בואינו . רבי יוסי דיזיין
ציזינו בואינו . רבי שמעון דיזיין איל קיציחי לוקי אה די אקונטיסיר .
רבי אלעזר דיזיין קוראסון בואינו . דיסו אה חילייוס . ציחין ייו אה
פאלאצראס די אלעזר אוןו די ערך מאס קי צואיסטראס פאלאצראס .
קי צכלל די סוס פאלאצראס צואיסטראס פאלאצראס

אמר להם . צאו וראו איזו היא דרך רעה שיתרחק
במנה האדם . רבי אליעזר אומר עין רעה . רבי יהושע
אומר חבר רע . רבי יוסי אומר שכן רע . רבי שמעון
אומר הלזה ואינו משלם . אחר הלזה מן האדם כלזה
מן המקום שנאמר לזה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן
רבי אלעזר אומר לב רע . אמר להם רוצה אני את דברי
אלעזר בן ערף מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם :

דיסו אה חילייוס . סאליד אי ציחיד . קואל איסטא חילייה
קארירא מחלה קיסאה די אליסאר די חילייה איל אונברי . רבי איעזר
דיזיין אוןו מאלו . רבי יבוסע דיזיין חבר מאלו . רבי יוסי דיזיין ציזינו
מאלו . רבי שמעון דיזיין איל קי טומא אינפריסטאדו אי נון פאגא .
אונו קיטומא אינפריסטאדו דיחיל אונברי קומו סי טומארה אינפריס-
טאדו דיחיל קריאדור . קי אנסי דיזי איל פסוק . טומא אינפריסטאדו
מאלו אי נון פאגא אי גוסטו אנראסייחן אי דאן . רבי אליעזר דיזיין
קוראסון מאלו . דיסו אה חילייוס . ציחין ייו אה פאלאצראס די אעזר
אוןו די ערך מאס קי צואיסטראס פאלאצראס . קי צכלל די סוס
פאלאצראס צואיסטראס פאלאצראס .

הם אמרו שלשה דברים . רבי אליעזר אומר . יהי
כבוד חברך חביב עליך כשליך . ואל תהי נוח לכעוס .
ושוב יום אחר לפני מיתתך . והוי מתחמם פנגד אורן של
חכמים

חֲכָמִים. וְהָיוּ זֶהִיר בְּגִהְלָתָן שְׁלֹא תִפְּוּהוּ. שְׁנֵי שִׁיכָתָן נְשִׁיכָת
 שׁוֹעֵל. וְעִקְצָתָן עִקְצַת עֶקֶב. וְלִחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף.
 וְכָל־דְּבָרֵיהֶם כְּגִחְלֵי אִישׁ:

איליום דיסירון טריס קוזאס. רבי איעזר דיזיין. סיאה חונרה
 די טו חבר קירידה סוצרי טי קומו לה טוייה. אי נון סיאס ליזירו
 פור אינסאניארטי. אי טורנה אין תסובה דיאה חונו אנטים די טו
 מוריר. אי סיי איסקאיינטאנטי קומו איסקואינטרה סוס לונצריס די
 לוס חכמים. אי סיי אקאצידאדו אינסוס גראזאס קיטון סיאס קימאדו.
 קי סוס מודרידוראס מודרידורה די ראזוס. אי סוס פונגאדוראס
 פונגאדורה די אלאקראן. אי סוס פריקאנטאדוראס פריקאנטאדורה
 די ארדידור אי טודאס סוס פאלאצראס קומו צראזאס די פואינו.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר. עֵין הָרָע. וַיֵּצֵר הָרָע. וְשִׁנְאַת
 הַבְּרִיּוֹת. מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם:

רבי יוסע דיזיין. חונו מאלו אי אפיטיטי מאלו. אי אצוריסיון
 די לאס קריאסאס. סאקאן אס איל חונצרי די איל מונדו.

רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר. יְהִי מָמוֹן חֲבֵרָךְ חֲבִיב עֲלֶיךָ כְּשִׁלְךָ.
 וְהִתְקַן עֲצָמְךָ לְלִמּוֹד תּוֹרָה. שְׂאִינָה יְרוּשָׁה לָךְ. וְכָל־
 מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם:

רבי יוסי דיזיין. סיאה אזינדק די טו חבר קירידה סוצרי טי
 קומו לה טוייה. אי אדיריסה אטי מיזמו פור דיפרינדיר ליי. קי נון
 אילייה אירידאדה אטי. אי טודאס טוס אינאס סיאן פור נומנארדו
 די איל קריאדור.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אֹמֵר. הָיוּ זֶהִיר בְּקִרְיַאת שְׁמַע וּבְחַפְלָה
 וּכְשִׂאתָה מִחַפְלָל אֵל תַּעֲשֶׂה תְּפִלָּתְךָ קִבֵּעַ. אֶלֹא רַחֲמִים
 וְתַחֲנוּנִים לְפָנַי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא אֲרָךְ
 אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְנַחֵם עַל הָרָעָה: (וְאֵל תְּהִי רִישׁ בְּפָנַי
 עֲצָמְךָ):

רבי שמעון דיזיין. סיי אקאצידאדו אין קריאה סמע אי אין
 חפלה. אי קואנדו טו אזיין אוראסייון. נון אנאס טו אוראסייון
 אסיטיגואדה

פרק שני

אסיטיגוארה. סאלצו פיאדאדים אי רונאטיצאס דילאנטרי איל קריא-
דור. קיאנסי דיזי איל פסוק. קי גראסייוו אזי פיאדו אזי. לואיגו
די פולוריס אי גראנדי די מירסיד אי אריפינטיינסי סוצרי איל מאל.
(אינון סיאס דילאנטרי טי מיזמו מאלו*).

רבי אלעזר אומר. יהוי שקוד לקמור תורה. ודע
מה שתשיב לאפיקורוס. ודע לפני מי אתה עמל. ונאמן
הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך:

רבי אלעזר דיזיין. טיי קונטינוואדו פור דיפרינדיר ליי. אי
סאצי לוקי ריספונדיראס איל אפיקורוס. אי סאצי דילאנטרי די קין
טו לאזראן. אי פיאיל איל דואיניו די טו אוצרה. קי פאגארה אטי
פריסייו די טו אוצרה.

רבי טרפון אומר. היום קצר. והמלאכה מרובה.
והפועלים עצלים. והשכר הרבה ובעל הבית הוחק:

רבי טרפון דיזיין. איל דיאס קורטו אי לה אוצרה מונגס. אי
לום אוצראדורים פיריזוזוס. אי איל פריסייו מונגו. אי דואיניו דילס
קאזס אפריטאן.

הוא היה אומר. לא עקיה המלאכה לגמור. ולא
אתה בן חורין להבטל ממנה. אם למדת תורה הרבה
נותנין לך שכר הרבה. ונאמן הוא בעל מלאכתך.
שישלם לך שכר פעלתך. ודע שמתן שכרן של צדיקים
לעתיד לבא:

איל אירה דיזיין. נון סוצרי טי לה אוצרה פור אטימאס. אי
נון טו איזו פורו פור סיאיר צאלדאדו די אילייס. סי דיפרינדיסטיס
ליי מונגס דאן אה טי פריסייו מונגו. אי פיאיל איל דואיניו די טו
אוצרה. קיפאגארה אטי פריסייו דיטו אוצרה. אי סאצי קי דאדיצס
דיסו פריסייו די לום לדיקים. איסטס אפאריזאדו לעתיד לבא:

דירס רבי הנניח סיגון אין קאצו די פרק ראשון

אי קדיס דרבנן לו טופס אנטיס דיל הודו

פרק שלישי

(* נון פינסיס אין טי מיזמו קי סוס מאלו.)

פרק שלישי

כל ישראל וכו' (סיגון חנטיס די פרק ראסון)

עֶקְבִיָּא בֶּן מַהֲלָלָאֵל אוֹמֵר. הִסְתַּפַּל בְּשֵׁלֶשָׁה דְבָרִים.
וְאֵין אַתָּה בָּא לִידֵי עֵבְרָה. דַּע מַאֲיִן בָּאת.
וְלֶאֱזַן אַתָּה הוֹלֵךְ. וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עֹתִיד לִיתֵן דִּין וְחֵשְׁבוֹן.
מַאֲיִן בָּאת מִטַּפָּה סְרוּחָה. וְלֶאֱזַן אַתָּה הוֹלֵךְ לְמָקוֹם עֶפְרָר
רַמָּה וְתוֹלְעָה. וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עֹתִיד לִיתֵן דִּין וְחֵשְׁבוֹן.
לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:

עקביא איז די מהללאל דיזיין פארה מיינטיס אין טריס
קוזאס. אינון טו ציניין אלוגאר די עבירה. סאצי די אדונדי ציניס-
טיס. אי אדונדי טו אנדאן. אי דילאנטרי די קין טו אפאריזאדו
פארה דאר גוהיסייו אי קואינטס. די אדונדי ציניסטיס. די גוטס
פדייונדס. אי אדונדי טו אנדאן. אלוגאר די פולצו ירמי אי גוזאנו.
אי דילאנטרי דיקין טו אפאריזאדו פארה דאר גוהיסייו אי קואינטס.
דילאנטרי די ריי די רייס דילוס רייס איל סאנטו בינדיגו איל.

רַבִּי חֲנִינָא סֶגֶן הַפְּהָנִים אוֹמֵר. הָיוּ מִתְפַּלְלִים בְּשֵׁלֹמֹה
יָשָׁל מַלְכוּת. שְׁאַלְמָלָא מוֹרָאָה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ חַיִּים בְּלָעוּ:

רבי חנינא פרינליפי דילוס כהנים דיזיין סיי חזיין אוראסיין
פור סו פאס די איל ריינו. קיסי טון פואירה סו טימור. קאדה אונו
אס סו קונפאניירו ציצו לו אינגלוטיאה.

רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן אוֹמֵר. שְׁנַיִם שְׂוֹשְׁבִין וְאֵין
בִּינֵיהֶם דְּבַרֵי תוֹרָה הֵרִי זֶה מוֹשֵׁב לְצִים. שְׁנַאֲמַר וּבְמוֹשֵׁב
לְצִים לֹא יֵשֵׁב. אֲבָל שְׁנַיִם שְׂוֹשְׁבִין וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם דְּבַרֵי תוֹרָה
שְׁכִינָה שְׂרוּיָה בִּינֵיהֶם. שְׁנַאֲמַר אֶז נְדַבְּרוּ יִרְאִי יִי אִישׁ
אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשֹׁב יִי וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹן לְפָנָיו לְיִרְאִי
יִי וְלַחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. אֵין לִי אֵלָּא שְׁנַיִם. מִנֵּין אֶפִּילוּ אֶחָד
שְׂוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתוֹרָה. שְׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹבֵעַ לוֹ
שָׂכָר. שְׁנַאֲמַר יֵשֵׁב בְּרַד וַיְהִי כִי נָטַל עָלָיו:

רבי חנינא איז די תרדיון דיזיין. דוס קי איסטאן אכינטאדוס

פרק שלישי

חינוך איי אינטרי איליוס פאלאצראס די ליי. דיסיירטו איסטי אסינטו
די איסקארניסידורים. קי אנסי דיזי איל פסוק. אי אין אסינטו די
איסקארניסידורים נון סי אסינטו. אינפירו דום קיאיסטאן אסינטאדום
אי איי אינטרי איליוס פאלאצראס די ליי. סכינה פוזאדה אינטרי
איליוס קיאסי דיזי איל פסוק. איסטונסיס פוזארון אצלאדום טימיינ-
טיס די ה' קאדה אונז קון בו קונפאניירו. אי איסקאנז ה' אי אוייו
אי פוזאי איסקריטו אין ליצרו די מימזראסיון דילאנטרי די איל אה
טימיינטיס די ה' אי אה איסטומאנטיס בו נומזרי. נון אחי סאלצו
דום. די אדונדי טינימוס אפילו אונז קי איסטה אסינטאדו אי טרה-
צאזה אין לה ליי. קי איל סאנזו צינדיו איל אסיטיגואה אה איל
פריסיו. קי אנסי דיזי איל פסוק. איסטי אסולאס אי קאלייסי. קי
ייצו סוצרי איל.

רבי שמעון אומר. שלשה שאכלו ער שלחן אחר.
ולא אמרו עליו דברי תורה. פאלו אכלו מזבחי מתים.
שנאמר פי כל-שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום.
אבל. שלשה שאכלו ער שלחן אחר. ואמרו עליו דברי
תורה. פאלו אכלו משלחנו של מקום. שנאמר וידבר
אלי זה השלחן אשר לפני יי:

רבי שמעון דיזיין. טריס קי קומיירוון סוצרי מיזס אונז. אי
נון דיסירוון סוצרי איל פאלאצראס די ליי. קומו סי קומייראן די
סחקר פיסיוס די מוארטום. קי אנסי דיזי איל פסוק. קי טודאס
מיזאס סי אינגירוון די גומיטו. סוזיידאד סין לוגאד לינפיו. אינפירו.
טריס קי קומיירוון סוצרי מיזס אונז אידיסירוון סוצרי איל פאלאצראס
די ליי. קומו סי קומייראן די סו מיזס דיל קריאדיר. קי אנסי דיזי
איל פסוק. אי אצלו אחי איסטה לה מיזס קי דילאנטרי ה'.

רבי חנינא בן חכינאי אומר. הנעור בלילה.
והמהלך בהרף יחירי. ומפנה לבו לבטחה. הרי זה
מתחייב בנפשו:

רבי חנינא איזו די חכינאי דיזיין. איל קיסי דיספירטה אינלה
נוגי. אי איל קיאנדה פורלה קארירה סולו. אי איל קי איסגומזרה
סו קוראסון אלו צאלדיאו. דיסיירטו איסטי אונליגאנסי אינסו אמה.

רבי

פרק שלישי

נו

רבי נחוניא בן הקנה אומר. כל המקבל עליו עול
תורה. מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. וכל
הפורק ממנו עול תורה. נותנין עליו עול מלכות ועול
דרך ארץ:

רבי נחוניא איז די קנה דיזין. טודו איל קי ריסיצי סוצרי
איל יוגו די ליי. און פאסאר די איל יוגו די ריינו אי יוגו די
די דרך ארץ. אי טודו איל קי דיסקארנס די איל יוגו די ליי. דאן
סוצרי איל יוגו די ליי אי יוגו די דרך ארץ.

רבי חלפתא בן דוסא איש כפר חנניא אומר. עשרה
שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם. שנאמר
אלהים נצב בעדת אל. ומנין אפילו חמשה. שנאמר
ואגדתו על ארץ יסדה. ומנין אפילו שלשה. שנאמר
בקרב אלהים ישפט. ומנין אפילו שנים. שנאמר אז
נדברו יראי יי איש אל רעהו. ויקשב יי וישמע. ומנין
אפילו אחד. שנאמר בכל המקום אשר אזכיר את שמי
אבא אליה וברכתי:

רבי חלפתא איז די דוסא סינייור די אלדיאס די חנניא דיזין.
דיי קי איסטאן אסינטאדוס אי טראצחאן אינלס ליי. סכינס פוזאדס
אינטרי אליוס. קי אנסי דיזי איל פסוק. איל דייו פארחדו אין
קומפאניאס די גואזיס. אי די אדונדי טינימוס אפילו סינקו. קי
אנסי דיזי איל פסוק אי סו מאנוזו סוצרי טיירס לז אסימינטו. אי
די אדונדי טינימוס אפילו טריס. קי אנסי דיזי איל פסוק. אינטרי
גואזיס גונס. אי די אדונדי טינימוס אפילו דוס. קי אנסי דיזי
איל פסוק. איסטונסיס פואירון אללודוס טימינטיס די ה' קאדס
אונז קונסו קונסאטיירו. אי איסקונגו ה' אי אויו. אי די אדונדי
טינימוס אפילו אונז. קי אנסי דיזי איל פסוק. אין טודו לוגאר קי
ארי נמינטאר אחי נומברי צירני אטי אי צינדיזירטיאי.

רבי אלעזר איש ברתותא אומר. תן לו משלו.
שאתה ושלך שלו. וכן בדרך הוא אומר. פי כמה הכל.
ומידה נתנו לך:

רבי

פרק שלישי

רבי אלעזר קינייור די ברתותא דיזיין . דה אהיל דילו סוייו .
קי טו אי לו טוייו סויי . אי אנסי אין דויד איל דיזיין . קי די
טי לו טודו אי די טו מהנו דאמוס אטי .

רבי שמעון אומר . המהלך בדרך ושונה . ומפסיק
ממשנתו ואומר . מה נאה אילן זה . מה נאה ניר זה .
מעלה עקיו הפתוב פאלו מתחייב בנפשו :

רבי שמעון דיזיין . איל קי אנדס אינלס קארירס אי מילדס .
אי דיסטאזס די סו מילדאדורס אי דיזי . קואנטו אירמוזו ארצול
איסטי . קואנטו אירמוזו צארציוו איסטי . קונטס סוצרי איל איל
פסוק קומו סי סי אוצלינגארי אין סו אלמס .

רבי דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר אומר . כל-
השוכח דבר אחד ממשנתו . מעלה עליו הפתוב פאלו
מתחייב בנפשו . שנאמר רק השמר לך ושמור נפשך
מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך . יכול אפילו
תקפה עליו משנתו . תלמוד לומר ופן יסורו מלבבך כל-
ימי חייה . הא אינו מתחייב בנפשו עד שישוב ויסירם מלבו :

רבי דוסתאי איזו די ינאי די נומצרחדו די רבי מאיר דיזיין .
טודו איל קי אולצידס קוזס אונס די סו מילדאדורס . קונטס סוצרי
איל איל פסוק קומו סי סי אוצלינגארי אין סו אלמס . קי אנסי דיזי
איל פסוק . דיסיירטו סי נואדראדו אטי אי נואדרס טו אמה מוננו
דיקואנדו אולצידאראס אלחס פאלאצראס קי ציירון טוס אוזוס . פואידי
סיר אפילו סי סי אינפורטיסיירי סוצרי איל סו מילדאדורס . אפרי-
דימיינטו פארס דיזיר אי דיקואנדו סי טירין די טו קוראסון טודוס
דיחס דיטוס צידחס . דיסיירטו נון איל אוצלינגאנסי אין סו אלמס .
אסטס קי סי אסינטי אי לחס טירי די סו קוראסון .

רבי חנינא בן דוסא אומר . כל שיראת חטאו קודמת
לחכמתו חכמתו מתקימת . וכל שחכמתו קודמת ליראת
חטאו אין חכמתו מתקימת :

רבי חנינא איזו די דוסא דיזיין . טודו איל קיסו טימור די
פיקאדו אקינאנטס אס סו סינסייס . סו סינסייס סי סוסטייני . אי

טודו איל קי סו סינסייה אקונאנטה אטימור דיסו פיקאדו . נון סו
סינסייה סי סוסטייני .

הוא ה'יה אומר . כָּל-שְׁמַעְשׂוֹ מְרַבֵּין מַחְכְּמָתוֹ .
חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמָת . וְכָל-שְׁחֲכָמָתוֹ מְרַבָּה מִמַּעֲשָׂוֹ . אֵין
חֲכָמָתוֹ מִתְקַיְמָת :

איל אירא דיזיין . טודו איל קי סוס אינאס מוננאס מאס קי
סו סינסיאה . סו סינסייה סי סוסטייני . אי טודו איל קיסו סינסיאה
מוננאס מאס קי סוס אינאס . נון סו סינסייה סי סוסטייני .

הוא ה'יה אומר . כָּד-שְׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הַיְמָנוֹ .
רוּחַ הַמְּקוֹם נוֹחָה הַיְמָנוֹ . וְכָל-שְׂאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה
הַיְמָנוֹ אֵין רוּחַ הַמְּקוֹם נוֹחָה הַיְמָנוֹ :

איל אירא דיזיין . טודו איל קי צילונטאד די לאס קריאנסאס
אולגה דיאיל . צילונטאד דיאיל קריאדור אולגה דיאיל . איטודו איל
קי נון צילונטאד די לאס קריאנסאס אולגה די איל . נון צילונטאד
די איל קריאדור אולגה די איל .

רבי דוסא בן הרפינס אומר . שְׁנָה שֶׁל שְׁחָרִית . וַיֵּין
שֶׁל צְהָרִים וְשִׁיחַת הַיְלָדִים . וַיֵּשִׁיבַת בְּתִי כַנְסִיּוֹת שֶׁל
עַמֵּי הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם :

רבי דוסא איזו די הרכינס דיזיין . סואנייו דילה מאנייאנה .
אי צינו די לאס סייסטאס . אי אצלה די לוס ניניוס . אי אסינטו
די צחי כנסיות די עמי הארץ . סאקאן איל אונברי דיל מונדו .

רבי אלעזר המודעי אומר . הַמַּחֲלֵל אֶת הַקְּדוּשִׁים .
וְהַמְּבִיָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת . וְהַמְּלַבֵּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים . וְהַמְּפַר
בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוֹ . וְהַמְּגַלָּה פְּנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא
כִּהְלָכָה . אֶף עַל פִּי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים . אֵין
לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא :

רבי אלעזר המודעי דיזיין . איל קי איזניצלה אלאס סאנטידא-
דיס . אי איל קי מינוספריסייה אלום מועדים . אי איל קי אצרינו-
אינסה פאסיס דיסו קונפאניירו אין לוס מוננאס . אי איל קי באלדה

פרק שלישי

סו פִּירמאמיינטו די אנרעס מואיסטרו פאדרי . אי איל קי דיסקוֹדרי
פֿאסיס אינלע ליי קי נון קומו לה הלכס . טאנצייך און קונטודו קי
איי אינסו מאנו ליי אי אינאק בואינאס נון איל פארטי איל מונדו
איל צייניך .

רבי ישמעאל אומר . הוֹי קל קראש וְנוח לְתַשְׁחֹרֶת
וְהוֹי מְקַבֵּר אֶת כָּל-הָאָדָם בְּשִׂמְחָה :

רבי ישמעאל דיזיין . סיי ליזירו אלס מאנסיצים אי פלאזינטירו
אלס ציזים . אי סיי דיסיצייך אטודו איל חומצרי קון אליגריאס .

רבי עקיבא אומר . שְׂחֹק וְקִלּוֹת רֵאשׁ מְרַגְלִין אֶת
הָאָדָם לְעֵרוּהָ . מְסֹרֶת סִיג לְתוֹרָה . מְעַשְׂרוֹת סִיג לְעוֹשֵׁר .
נְדָרִים סִיג לְפִרְיָשׁוֹת . סִיג לְחֻכְמָה שְׂתִיקָה :

רבי עקיבא דיזיין ריזו אי אליצייאנאמיינטו דיקאציקס . אונאן
איל חומצרי אס דיסקוֹדריטורה . אינטריגאמיינטו צאלייחדו אס לל
ליי . דייזמוס צאלייחדו אלס ריקיזס . פרומיטאס צאלייחדו אס איל
אפארטאמיינטו . צאלייחדו אלס סינסייה איל קאייאר .

הוּא הָיָה אומר . חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְמֵ . חֶבְרָה
יִתְרָה נֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְמֵ . שֶׁנֶּאֱמַר פִּי בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים
עָשָׂה אֶת הָאָדָם :

איל אירס דיזיין . קירידו אים איל חומצרי קי פואי קריחדו
קון פֿורמס . קירינסיאס אצאנטאזאדס פואי סאצידס איל קי פואי
קריחדו קין פֿורמס . קי אנסי דיזי איל פסוק . קי קון פֿורמס איל
דיזו איזו אס איל חומצרי .

חֲבִיבֵיךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּבְרָאוּ בְּנִים לְמַקּוֹם . חֶבְרָה יִתְרָה
נֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּבְרָאוּ בְּנִים לְמַקּוֹם . שֶׁנֶּאֱמַר בְּנִים אַתֶּם
לִי אֱלֹהֵיכֶם :

קירידוס סון ישראל . קי פואירון ייאמאדוס איזוס אס איל
קריחדור . קירינסיאס אצאנטאזאדס פואי סאצידס אילייוס . קי
פואירון ייאמאדוס איזוס איל קריחדור . קי אנסי דיזי איל פסוק .
איזוס צום אס ס' בואיסטרו דייו .

חֲבִיבֵיךָ יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּתַן לָהֶם כְּפִי חֶמְדָּה . חֶבְרָה יִתְרָה
נֹדַעַת

נודעת

נודעת להם שנתן להם כלי חמדה. שבו נברא העולם.
שנאמר כי לקח טוב נתתי לכם תורתִי אל תעזבו:

קירידום סון ישראל. קי פואי דאדו אה אילייוס גוייאה די
קוצדיסיאה. קירינסיאה אצאנטאזאה פואי סאצידה אילייוס קי
פואי דאדו אה אילייוס גוייאה די קוצדיסיאה. קי קון. איל פואי
קריאדו איל מונדו. קי אנסי דיזי איל פסוק. קי ליי זואינה די
אזום מי ליי טון דיטידיש.

הכל צפוי. והרשות נתונה. ובטוב העולם נהוין.
והכל לפי רוב המעשה:

לו טודו אטאלאייאדו אי לה ליסינסיאה דאדה. אי קון ציין
איל מונדו אים גונגאדו. אי לו טודו אסיגון מונידונברי דילס אינס.

הוא ה'ה אומר. הכל נתון בערבון. ומצודה פרוסה
על כל החיים. ה'חנות פתוחה וה'חנותי מקיף. והפנקס
פתוח וה'יר פותבת. וכל הרוצה ללוות יבא וילוה.
והגבאים מחזירין תדיר בכל יום. ונפרעין מן האדם
מדעתו ושלל מדעתו. ויש להם על מה שיסמוכו. והדין
דין אמת. והכל מתקן לסעודה:

איל אירס דיזין. לו טודו דאדו קון פרינדה. אי לה ריד
איספאנדידה סוצרי טודום לוס ציזום. לה צוטיקה אצייירטה אי איל
צוטיקארייו פיאן. איל טיפטייר אצייירטו אי לה מאנו איסקריציין.
אי טודו איל קי אינצילונטה פור טומאר אינפריסטאדו צינגס איטומי
אינפריסטאדו. אי לוס גבאים ארודיאן דיקונטינו אין קאדה דיאה.
אי סי פאגאן דיאיל אונברי טאנטו קון סו סאציר אי טאנטו קינון קון
סו סאציר. אי איי אה אילייוס סוצרי קי קיסי אסופראן. אי איל
גואיסייו גואיסייו די צירדה. אילוטודו אפאריאדו פארה לה סעודה.

רבי אלעזר בן עזריה אומר. אם אין תורה אין דרך
ארץ. אם אין דרך ארץ אין תורה. אם אין חכמה אין
יראה. אם אין יראה אין חכמה. אם אין דעת אין בינה
אם אין בינה אין דעת. אם אין קמח אין תורה. אם אין
תורה אין קמח:

פרק שלישי

רבי אלעזר איזו די עזריה דיזיין . סי נון ליי נון דרך חרץ .
סי נון דרך חרץ נון ליי . סי נון סינסייה נון טימור . סינן טימור
נון סינסייה . סונן סאזיר נון אינטינדימיינטו . סינן אינטינדימיינטו
נון סאזיר . סי נון חרינה נון ליי סי נון ליי נון חרינה .

הוא הָיָה אוֹמֵר . כָּל־שִׁחְכָּמְתוּ מְרַבָּה מִמַּעֲשֵׂיוֹ לְמָה
הוא דומה . לְאִלָּן שֶׁעֲנָפוּ מְרַבֵּין וְשָׂרְשָׁיו מוֹעֲטִין . וְהָרוּחַ
בָּאָה וְעוֹקְרָתוֹ וְהוֹפְכָתוֹ עַל פָּנָיו . שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעֶרְעֵר
בְּעֶרְבָה וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא טוֹב וְשָׁכֵן חֲרָרִים בְּמִדְבַּר אֶרֶץ
מְלַחָח וְלֹא תֵשֵׁב . אֲבָל . כָּל־שִׁמְעֵשֵׂיוֹ מְרַבֵּין מִחֲכָמְתוֹ .
לְמָה הוא דומה . לְאִלָּן שֶׁעֲנָפוּ מוֹעֲטִין וְשָׂרְשָׁיו מְרַבֵּין .
שֶׁאֵפִילוֹ כָּל־הָרוּחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ . אֵין
מְזִיזִין אוֹתוֹ בְּמִקוֹמוֹ . שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל מַיִם
וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח יִשְׂרָשָׁיו וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא חוּם וְהָיָה עֲדָהוּ
רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בַּצָּרֹת לֹא יִדָּאָג וְלֹא יִמִּישׁ מַעֲשׂוֹת פָּרִי:

איל חירה דיזיין . טודו איל קי סו סינסייה מונגה מאם קיסום
איגאם אה קי איל אסימיזה ? אה ארצול קי סוס ראמאס מונגאס אי
סוס ראזיס פוקאס . אי איל זיינטו זייני אילו אראנקס אילו טראס-
טורנה סוצרי סוס פאסיס . קי אנסי דיזי איל פסוק . אי סירס קומו
ארצול אינלס ייאנורס . אינן זירס קואנדו זירנה זיין . אי מורארה
סיקוראס אין איל דיזירטו . טיירס יירמאדה אי נון סי פוזלארה .
אינפירו טודו קין קיסום איגאם מונגאם מאם קיסו סינסייה אה קי איל
אסימיזה ? אה ארצול קיסום ראמאס פוקאס אי סוס ראזיס מונגאס .
קי אפילו טודום לום זיינטוס קי אין איל מונדו זיינין אי אכופלאן
אין איל נון מיניאן אהיל די סו לוגאר . קי אנסי דיזי איל פסוק . אי
סירס קומו ארצול פלאנטאדו סירקס אנואס אי סוצרי ארויוו טיינדי
סוס ראזיס . אי נון זירס קואנדו זירנה קאלור . אי סירס סו אהס
ריזירדידה . אי אין אנויו די סיקורס נון סי אמורגארה . אי נון סי
טירארה די אזיר פרוטו .

רבי אליעזר בן חסמא אומר . קנין ופתחי נדה הן
הן גופי הלכות . תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה :

רבי אלעזר איז די חסמא דיזיין . נידום אי פרינקיפיוס די
נידה . איג אילייוס קואירפוס די הלכות . תקופות אי נומטריאות
פֿרוטאם פֿארה לז סינסייה .

(דירה רבי חנניא סיגון אין קאזו די פרק ראשון)
(אי דירה קדיס דרבנן . לו טופס חנטיס דיל סודו)

פרק רביעי

כל ישראל וכו' (סיגון חנטיס די פרק ראשון)

בן זומא אומר . איזו חכם הלומד מכל-אדם שנאמר
מכל-מלמדי השכלתי פי עדותיה שיחה לי . איזו
גבור הכובש את יצרו . שנאמר טוב ארך אפים מגבור .
ומושל ברוחו מלוכד עיר . איזו עשיר השמח בחלקו .
שנאמר יגיע פפיה פי תאכל אשריך וטוב לך . אשריך
בעולם הנה וטוב לך לעולם הבא . איזו מכבד המכבד
את הבריות שנאמר פי מכבדי אכבד ובווי יקלו :

איז די זומא דיזיין . קואל איסטי איל סאזייו אילקי דיפרינדי
די טודו חונברי . קי חנסי דיזי איל פסוק די טודוס מים אינביזאנ-
טים אינטינדי קי טוס טיסטחומינטוס אכלה חמי . קואל איסטי איל
בארחאן איל קי סוגינואה אסו אפיטיטי . קי חנסי דיזי איל פסוק
מיזור לואינגו די פולוריס מאס קי בארחאן . אי פודיסטאן אין סו
איספיריטו מאס קי פרינדיין סיבדאר . קואל איסטי איל ריקו איל
קיסי אליגרה קון סו פארטי . קי חנסי דיזי איל פסוק . לאזירייאה
די טוס פאלמאס קואנדו קומייריס ביין אצינטוראדו טו ח' ציין חטי
ביין אצינטוראדו טו אין איל מונדו איל איסטי . אי ביין חטי איל
מונדו איל ציניין . קואל איסטי איל אונראדו איל קי אונרה אה לאס
קריאנטאס . קי חנסי דיזי איל פסוק . קי מים אונראנטים אונרארי .
אי מים מינוספריסיאנטים סיראן דיזונראדוס .

בן עזאי אומר . הוי רץ למצוה קלה פבחמורה .
ובורח מן העברה . שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת
עברה . ששכר מצוה מצוה . ושכר עברה עברה :

איזו

פרק רביעי

איזו די עזאי דיזיין . סיי קוריין אה מלוה ליצייאנה קומו לה
פינגאדע אי פואין דילה עברה . קי מלוה אקאריאה מלוה . אי עברה
אקאריאה עברה . קיפריסיוו די מלוה מלוה . איפריסיוו די עברה עברה .

הוא הִיָּה אומר . אל תְּהִי בֶן לְכָל-אָדָם . וְאל תְּהִי
מִפְּרִיג לְכָל-דָּבָר . שְׂאִין לָךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שָׁעָה . וְאִין לָךְ
דָּבָר שְׂאִין לוֹ מָקוֹם :

איל אירע דיזיין נון סיאם מינוספריסיאן אנינגון אונברי . אי
נון סיאם קונטרדיזיין אנינגונה קוזע . קינון חטי אונברי קינון איל
אורע . אי נון חטי קוזע קי נון איל לוגאר .

רבי לויטס איש יבנה אומר . מאד מאד הוִי שֶׁפָּל
רוח בפני כל-אדם שתקות אנוש רמה :

רבי לויטס סינייור די יבנה דיזיין . מונגו מונגו סיי באשו די
איספיריטו דילאנטרי די קואלקיר אונברי . קי איספיראנסע די צארוו
גוזאנו .

רבי יוחנן בן ברוקה אומר . כל-המחלל שם שמים
בסתר נפרעין ממנו בגלוי . אַחַד שׁוֹגֵג וְאַחַד מְזִיד בְּחֵלוֹל
הַשָּׁמַיִם :

רבי יוחנן איזו די צרוקא דיזיין . טודו איל קי איזביצלה
נומברי די איל קריאדור אינגע אינקווציירטע . סי צינגאן די איל אין
לה דיסקווציירטע . טאנטו יראן או טאנטו סוכירצייאן אין איזביצ-
לאמיינטו די איל קריאדור (איס היגואל) .

רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר . הלומד על מנת
ללמד . מְסַפֵּיקִין בְּיָדוֹ לְלִמּוֹד וּלְלַמֵּד . וְהַלּוֹמֵד עַל מְנַת
לַעֲשׂוֹת . מְסַפֵּיקִין בְּיָדוֹ לְלִמּוֹד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת :

רבי ישמעאל איזו די רבי יוסי דיזיין . איל קי דיפרינדי קון
קונדיסיוו פור אנביזאר . אכאסטיסין אין סו מאנו פור דיפרינדיר
אי פור אנביזאר . אי איל קי דיפרינדי קין קונדיסיוו פור אזיר .
אכאסטיסין אינסו מאנו פור דיפרינדיר איפור אנביזאר פור גואדראר
אי פור אזיר .

רבי צדוק אומר . אל תפרוש מן הצבור . ואל תעש

עצמך

עצמן כְּעוֹרְכֵי הַדִּינִין . וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֲטָרָה לְהַתְגַּדֵּל בָּהּ .
וְלֹא קָרְהוּם לַחֲפוֹר בָּהּ . וְכִף הָיָה הַלֵּל אוֹמֵר וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ
בְּחֶגְא חֶלֶף . הֵא לְמַדָּת . כָּל־הַנְּהַנָּה מִדְּבַרֵי תוֹרָה נוֹטֵל
חַיּוֹ מִן הָעוֹלָם :

רבי לדוק דיזיין . נון טי אפארטיס דיחיל לצור . אינון אנאם
חטי מיזמו קומו אורדינאנטיס לוס גואיזיס . אינון אנאם לה ליי קורונה
פור אינגראנדיסירטי קון חילייה . אי נון דיסטראל פור קאצאר קון
חילייה . אי אנסי אירא סלל דיזיין . אי חיל קי סי סירצי קון
קורונה די לה ליי סי טאז . ייאח אינציזאסטיס . טודו חיל קי סי
אפרוצינג די פאלאצראס די ליי טומה סו צידה די חיל מונדו .

רבי יוסי אומר . כָּל־הַמְּכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה גּוֹפּוֹ מְכַבֵּד
עַל הַבְּרִיּוֹת . וְכָל־הַמְּחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה . גּוֹפּוֹ מְכַבֵּד עַל
הַבְּרִיּוֹת :

רבי יוסי דיזיין . טודו חיל קי אונדה חלה ליי . סו קואירפו
חיס אונראדו סוצרי לאס קריאנסאס . איטודו חיל קי אינציזלס חלה
ליי . סו קואירפו חיס אינציזלדו סוצרי לאס קריאנסאס .

רבי ישמעאל בנו אומר . הַחוֹשֵׁק עֲצָמוֹ מִן הַדִּין .
פוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגוֹל וְשָׁבוּעַת שׂוֹא . וְהַגֵּם לְבוֹ בְּהוֹרָאָה
שׁוֹטָה רָשָׁע וְגַם רוּחַ :

רבי ישמעאל סו איזו דיזיין . חיל קי צידה חסי מיזמו דיחיל
גואיסייו . דיזקארנס די חיל מאלקירינסייה אי רוצו אי גורה די
צאנידחד . אי חיל קי אינאלטיסי סו קוראסון קון אמוסטראנסס .
לוקו מאלו אי אלטו די איספיריטו .

הוא הָיָה אוֹמֵר . אֵל תְּהִי דָן יְחִידִי . שְׂאִין דָן יְחִידִי
אֵלָּא אֶחָד . וְאֵל תֹּאמַר קְבֵלוּ דְעֵתִי . שְׂהֵן רִשְׁאִין וְלֹא אָתָּה :
חיל אירא דיזיין . נון סיחם גוזגאן סולו . קי נון גוזגס סולו
סאלצו אונו . אי נון דינאס ריסיצידי מי סאציר . קי חילייוס ליסינס-
ייאדום אי נון טו .

רבי יונתן אומר . כָּל־הַמְּקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעַנִּי .
סוֹפּוֹ לְקַיְמָהּ מֵעֶשֶׂר . וְכָל־הַמְּבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֶשֶׂר .
סוֹפּוֹ לְבַטְלָהּ מֵעַנִּי .

פרק רביעי

רבי יונתן דיזיין . טודו חיל קי אפירמא חלכ ליי דיפרוציזס
סו פין פור אפירמארלכ די ריקיזס . אי טודו חיל קי בחלדכ חלכ
ליי די ריקיזס סו פין פור בחלדארלכ די פרוציזס .

רבי מאיר אומר . יהוי ממעט בעסק ועסוק בתורה .
ויהוי שפל רוח בפני כד אדם . ואם בטלת מן התורה .
יש לך בטלים הרבה פנגדך . ואם עמלת בתורה יש לו
שכר הרבה ליתן לך :

רבי מאיר דיזיין . סיי אפוקאן חין חיל טראטו אי טראצחאזס
חינלכ ליי . אי סיי באסו די איספיריטו דילאנטרי די טודו חונברי
אי סי טי בחלדאסטיס די לה ליי . איי חטי בחלדיאוס מונגוס קומו
איסקואינטרי טי . איסי לאזראטיס חין לה ליי . איי חיל פריסייו
מונגו פור דאר חטי .

רבי אליעזר בן יעקב אומר . העושה מצוה אחת
קונה לו פרקליט אחד . והעובר עברה אחת קונה לו
קטגור אחד . תשובה ומעשים טובים . פתרים בפני
הפורענות :

רבי אליעזר איזו די יעקב דיזיין . חיל קי חזי מלוה חונה
קומפרס פארס חיל אצונאדור חונו . אי חיל קי פאסק עבירה חולה
קומפרס פארס חיל קונטראליאדור חונו . תקובה אי אינאס בואינאס
קומו איסקודו דילאנטרי חיל מאל .

רבי יוחנן הסנדלר אומר . כל פגסיה שהיא לשם
שמים . סופה להתקים . ושאינה לשם שמים . אין סופה
להתקים :

רבי יוחנן חיל סנדלר דיזיין . טודו אפאניאמיינטו קי חיל פור
נומבראדו דיחיל קריאדור סו פין פור אפירמארסי אי חיל קינון חיל
פור . נומבראדו דיל קריאדור נון סו פין פור אפירמארסי .

רבי אלעזר בן שמוע אומר . יהי כבוד תלמידך
חביב עליך כשאלך . וכבוד חברך כמורא רבך . ומורא
רבך כמורא שמים :

רבי אלעזר איזו די שמוע דיזיין . סיחכ חונרס די טו תלמיד
קירידה

קירידה סוצריטי קומו לה טוייס . אי חונרה דיטו חצר קומו טימור
די טו רבי אי טימור די טו רבי קומו טימור דיל קריחדור .

רבי יהודה אומר . הוי זהיר בתלמוד . ששגגה
תלמוד עולה זרון :

רבי יסודס דיזיין סיי חקאצידאדו אין חיל מילדאר . קי חיל
יירו די חיל מילדאר טראחי סוצירציוו .

רבי שמעון אומר . שלשה כתרים הן . פתח תורה
וכתח כהונה וכתח מלכות . וכתח שם טוב עולה על גביהן :

רבי שמעון דיזיין . טריס קורונאס חילייאס . קורונה די ליי
אי קורונה די כהונה . אי קורונה די ריינו . אי קורונה די פלחה
בואינה סוצי סוצרי טודאס חילייאס .

רבי נהוראי אומר . הוי גולה למקום תורה . ואל
תאמר שהיא תבוא אחריה . שחכריה יקימיה בידה . ואל
בינתה אל תשען :

רבי נהוראי דיזיין . סיי קאטיצאנטי חלונאר די ליי . אי נון
דיגאס קי חילייס צירנס דיטראס די טי . קי טוס חצרים לה חפיר-
מאראן אין טו מאנו אי חטו אינטינדימיינטו נון טי חסופראס .

רבי ינאי אומר . אין בדינו לא משלות הרשעים .
ואף לא מיסורי הצדיקים :

רבי ינאי דיזיין . נון אין מואיסטרה מאנו נון די פאס דילום
מאלום אי טאנצייין נון די קאסטיגיריוו די לוס גוסטום .

רבי מתיא בן חרש אומר . הוי מקדים בשלום כל-
אדם . והוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים :

רבי מתיא איזו די חרש דיזיין . סיי חקונאנטאן אין פאס די
טודו חומצרי . אי סיי קולה חלום ליחונים אי נון סיאס קאצייסה חס
לאס ראפוזאס .

רבי יעקב אומר . העולם הזה הומה לפרוזדור
בפני העולם הבא . התקן עצמך בפרוזדור . פרי שתפנס
לטרקלין :

פרק רביעי

רבי יעקב דיזיין . איל מונדו איל איסטוי אסימיאזס אס איל
פורטאל דילחנטרי איל מונדו איל דיניין . אדיריסס אטי מיזמו איניל
פורטאל פארס קי אינטריס אס איל פאלאסיין .

הוא ה'יה אומר. יפה שעה אחת בתשובה ומעשים
טובים בעוכם הנה מפלתי העולם הבא. ויפה שעה
אחת של קורת רוח בעולם הבא. מפלתי העולם הנה:

איל אירס דיזיין . אירמוזס אורס אונס קון תסוכס אי איגאס
בו אינאס איניל מונדו איל איסטוי מאס קי טודאס צידאס די איל מונדו
איל דיניין . אי אירמוזס אורס אונס די ריספולגו די איספיריטו איניל
מונדו איל דיניין מאס קי טודאס צידאס די איל מונדו איסטוי .

רבי שמעון בן אדעזר אומר. אל תרצה את חברך
בשעת פסו. ואל תנחמהו בשעה שמתו מוטל לפניו.
ואל תשא לו בשעת נדרו. ואל תשתדל לראותו בשעת
קלקלתו:

רבי שמעון איזו די אלעזר דיזיין . נון אפאלאגים אטו קונפאניירו
אין אורס דיסו סאנייס . אינון לו קונורטיס אין אורס קיסו מואירטו
איגאדו דילחנטרי די איל . אינון דימאנדיס אאיל אין אורס דיסו פרו-
מיטס . אינון פריקוריס פור צי אירלו אין אורס דיסו דאנייו .

שמואל הקטן אומר. בנפל אויבך אל תשמח.
ובהפשו אל יגל לבך. פן יראה יי ורע בעיניו והשיב
מעליו אפו:

סמואל איל פיקינייו דיזיין . אין קאיר טו אינימינו נון טי
אליגריס אי אינסו סיאר אינטרונפיסאדו נון סי אגוזי טו קוראבון .
די קואנדו צירס ס' אי פיזארס אין סוס קאטארס אי ארס טורנאר
די סוצרי איל סו פולור .

אלישע בן אבויה אומר. הלומר ילד למך הוא דומה.
לדיו כתובה על ניר חדש. והלומר זקן למך הוא דומה.
לדיו כתובה על ניר מחוק:

אלישע איזו די אבויה דיזיין . איל קי דיפרינדי ליי אלה מאנ-
סיצ'ס . אקי איל אסימיאזס . אטינטס איסקריטס סוצרי פאפיל מואיצו .

אי חיל קי דיפרינדי ליי חלס צייזס. חקי חיל חסימיזס. חס טינטס
 חיסקריטס סונרי פאפיל ארימאטאדו.

רבי יוסי בר יהודה איש כפר הבבלי אומר. הלומר
 מן הקטנים למה הוא דומה. לאוכל ענבים קהות ושותה
 מגתו. והלומר מן הזקנים למה הוא דומה. לאוכל
 ענבים בשולות ושותה יין ישן:

רבי יוסי איזו די יסודה סיניור די אלדיאס די חיל צבלי דיזיין.
 חילקי דיפרינדי ליי דילוס פיקיניוס חקי חיל חסימיזס. חקומיין אונזאס
 קרודאס אי ציזיין צינו די סו לאגאר. אי חיל קי דיפרינדי ליי די לוס
 צייזוס חקי חיל חסימיזס. חקומיין אונזאס קונזאס אי ציזיין צינו צייזו.

רבי מאיר אומר. אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש
 בו. יש קנקן חדש מלא ישן. וישן שאפילו חדש אין בו:

רבי מאיר דיזיין. נון פאריס מיינטים אין חיל קאנטארו קאלצו
 אינלוקי קי איין חיל. איי קאנטארו מואיצו יינו די צייזו. אי צייזו
 קי אפילו מואיצו נון אין חיל.

רבי אלעזר הקפר אומר. הקנאה והתאוה והפבור.
 מוציאין את האדם מן העולם:

רבי אלעזר הקפר דיזיין. חיל סילו אי חיל דיזיאו אי לס אונרס.
 סאקאן חס חיל אונברי די חיל מונדו.

הוא היה אומר. הילודים קמות. והמתים להחיות
 והחיים לירון. לידע ולהודיע ולהודע. שהוא אל. הוא
 היוצר. הוא הבורא. הוא המבין. הוא הדין. הוא העד.
 הוא בעד דין. הוא עתיד לדון. ברוך הוא. שאין לפניו
 לא עורה ולא שכחה ולא משוא פנים ולא מקח שוחד.
 שיהכל שמו. ודע שיהכל לפי החשבון. ואל יבטיחה יצרה
 שהשאול בית מנוס לך. שעל פרחך אתה נוצר. ועל
 פרחך אתה נוצר. ועל פרחך אתה חי. ועל פרחך אתה
 מת. ועל פרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך
 מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא:

פרק רביעי

איל אירה דיזיין . לוס נאסידוס פארה מוריר . אילום מואירטום
פארה אנדינואר . אילום ביצום פור סיחיר גוזגאדום . פור סאציר
איפור חזיר סאציר איפור סיחיר סאצירו . קי איל איל דייו . איל איל
פֿורמאן . איל איל קריאן . איל איל אינטינדיין . איל איל גואז . איל
איל טיסקטיגואו . איל דואיניו די גואיסייו . איל אפאריזאדו פארה
גוזגאר . בינדיגו איל . קי נון דילאנטרי די איל נון טורטורה אי נון
חולצידאמיינטו אי נון ריספיטאמיינטו די פֿאסיס אי נון טומאמיינטו די
סוחד . קי לו טודו סוייו . אי סאציי קי לו טודו אסיגון לכ קואינטס .
אי נון טי אינפֿיאזיי טו אפיטיטי קי לה פֿוייאה קאזה די פֿויידה אטי .
קי פור טו פיזאר טו קריאדו . אי פור טו פיזאר טו נאסידו . אי פור
טו פיזאר טו ביצו . אי פור טו פיזאר טו מוריין . אי פור טו פיזאר
טו אפאריזאדו פארה דאר גואיסייו אי קואינטס דילאנטרי ריי די ריים
די לוס ריים איל סאנטו בינדיגו איל .

רבי חנניא וכו' סיגון אין קאצו די פרק ראשון
אי קדיש דרבנן לו טופס אנטים דיל הודו

פרק חמישי

כל ישראל וכו' (סיגון אנטים די פרק ראשון)

בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם . וַמָּה תִּלְמוֹד לֹמֵר .
וְהָלֹא בְּמֵאֵמַר אֶחָד יָכוֹל לְהַבְרָאוֹת . אֶלֶּא
לְהַפְרֵעַ מִן הַרְשָׁעִים שְׂמֵאבְרִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא
בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת . וְלִיתֵן שָׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שְׂמֵקִימִין
אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת :

קון זייס מאנדאמיינטום פֿואי קריאדו איל מוגדו . אי קי דיפרי-
דימיינטו פארה דיזיר . אי דיסיירטו קון מאנדאמיינטו אונו פודיאה סיר
פור סיחיר קריאדו . סאלצו פור צינגארסי די לוס מאלום קי דיפיידרין
איל מוגדו . קי פֿואי קריאדו קון דיזי מאנדאמיינטום . אי פור דאר
פריסייו בואינו אלום גוסטום קי סוסטיינין איל מוגדו . קיפֿואי קריאדו
קון דיזי מאנדאמיינטום .

עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מְאָדָם וְעַד נַח . לְהוֹדִיעַ בְּמָה אֶרֶךְ
אִפְּיָם לְפָנָיו . שְׁפָל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מְכַעֲסִין וּבְאִין . עַד שֶׁהָבִיא
עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּד :

דיין גירינאנסיווס די אדם אי אסטה נח . פור אזיר סאזיר .
 קואנטו לואינגו די פולוריס דילאנטרי די איל . קי טודוס לוס גירינאנס-
 ייוס איראן אינסאניאנטים איציניינטים . אסטה קיטרושו סוזרי איליווס
 אה אנואס דיאיל דילווייו .

עֲשֶׂרָה דוֹרוֹת מְנַח וְעַד אֲבָרְהָם . לְהוֹדִיעַ כְּמָה אָרְךָ
 אֵפִים לְפָנָיו . שְׁכַל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מִכְּעִיסִין וּבְאֵין . עַד שָׁבָא
 אֲבָרְהָם אָבִינוּ וְקָבַל שְׂכָר כָּלָם :

דיין גירינאנסיווס די נח אי אסטה אברהם . פור אזיר סאזיר .
 קואנטו לואינגו די פולוריס דילאנטרי די איל . קי טודוס לוס גירינאנס-
 ייוס איראן אינסאניאנטים איציניינטים . אסטה קיצינו אברהם מואיסטרו
 פאדרי אי ריסיזיו פריסיוו די טודוס איליווס .

עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבָרְהָם אָבִינוּ וְעַמֵּר בְּכָלָם .
 לְהוֹדִיעַ כְּמָה חֲבָתוֹ שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ :

דיין פריזאס פואי פריזאלו אברהם מואיסטרו פאדרי . אי
 איסטונו אין טודאס אילייהס .

לה פרימירה פריצה . קואנדו איסטונו אברהם אבינו עליו הסלום
 אינקאזה דיסו פאדרי אי אין טיירה דיסו נאסימיינטו . הי לו איגו נמרוד
 הרסע אדיינטרו די אורנו די פואיגו אינסקינדו . פורקי נון קיזו סירזיר
 סוס עכודות זרות . אי לו איסקאפו הקדוש ברוך הוא די איל פואיגו .
 קי אנסי דיזי איל פסוק ייו ה' קי טי סאקי די חור כסדים :

לה סיגונדה פריצה . קי הקדוש ברוך הוא לי דיסו אה אברהם
 אבינו עליו הסלום . אנדה אטי די טו טיירה אי די טו נאסימיינטו אי די
 קאזה די טו פאדרי . אלה טיירה קי טי אמוסטרארי . אי גון לי דיסו
 קואלה טיירה אירה .

לה טריקירה פריצה . לה אנברי קי צינו אין דיאס די אברהם .
 קיאנסי דיזי איל פסוק . אי פואי אנברי אינלה טיירה אי דיסינדייו אברהם
 אה אייפטו פור מוראר אהי . אי נון סי טורנו אטראס פור מיידו דילה
 אינקומינדאנסה קי לי אינקומינדו הקדוש ברוך הוא .

לה קוארטינה פריצה . קואנדו פיא טומאדה לה מוזיר אה קאזה
 די פרעה . אי הקדוש ברוך הוא לו סאקו די אהי קון גאנאנסייה מונגה .
 קי אנסי דיזי איל פסוק . אי אה אברס אבוניגואו פור אילייה .

פרק חמישי

לה סינקינה פריצה . קואנדו קאטיצו איל ריי די סדום אה לוט
איזו די סו אירמאנו קון טודה סו גאנאנסיאה . אי קורייו חזרהס חזינו
עליו הסלום אלה מידייאה נוני דיטראס די סינקו רייס . אי איסקאפו
אה לוט אי אטודה סו גאנאנסיאה . קיאנסי דיזי איל פסוק איפיריולום
אי טורנו אטודה לה גאנאנסיאה .

לה סיזינה פריצה . קי הקדוש ברוך הוא לי אמוסטרו אה חזרהס
מואיסטרו פאדרי עליו הסלום . איל גלות די סוס איזום . אינטרי לום
איספארטימינטום . קי אנסי דיזי איל פסוק . אי דיטו אה חזרהס .
סאציר סאצראס קי פילינגרינו סירה טו סימין אין טיירה קי נון די
איליוס אי סירצירסיאן די איליוס אי אפריאיראן אה איליוס קואטרו-
סינטום אניוס . אי טאנצין אלה גינטי קיסי סירציראן די איליוס גאנאן
יו . אי דיספואיס אנסי סארלאן קון גאנאנסיאה גראנדי .

לה סיטינה פריצה . קואנדו אבימלך טומו אה סרה מואיכטרה
מאדרי פור מוזיר . קי אנסי דיזי איל פסוק . אי צינו איל דייו ברוך
הוא אה אבימלך אין איל סואיניו דילה נוני . אי לי דיטו איג טו מוריין
פור לה מוזיר קי טומאסטיס . אי איליאה אמארידאדה די מארידו .
אלה מאניאה סי לה טורנו אטראס קון גאנאנסיאה גראנדי . קי אנסי
דיזי איל פסוק . אי דיטו אבימלך אה סרה . איג די אטו אירמאנו מיל
פיזום די פלאטה .

לה אונזינה פריצה . קואנדו אירה חזרהס חזינו עליו הסלום די
אידאד די סין אניוס . אי לי אינקומינדו הקדוש ברוך הוא לה מלוה
דיל ברית מילה . קי הקדוש ברוך הוא מוס אה די סאלצאר פור סו זכות
קי טאנצין פור סו זכות סי סוסטיינין סילום אי טיירה קי אנסי דיזי איל
פסוק אנסי דיטו ה' . סי נון מי פירמאמיינטו די דיאה אי די נוני .
פואירוס די סילום אי טיירה נון סי קונפוניאן .

לה נוצינה פריצה . קי הקדוש ברוך הוא לי דיטו אה חזרהס
חזינו עליו הסלום קי אויירה אבזו די סרה סו מוזיר קי דיסטירארה
אה סגר אי אה יסמעאל סו איזו דיטו קאזה . קי אנסי דיזי איל פסוק
נון פיזי אינטום אוזום פור איל מוסו אי פור טו סירצה . טודו לוקי
דירה אטי סרה אוי אינסו בזו קיקון ילחק סירה ייאמאדו אטי סימין .

לה דיזינה פריצה . קי הקדוש ברוך הוא לי דיטו אה חזרהס
חזינו עליו הסלום קי טומארה אי אלסארה אה ילחק סו איזו פור
אלסאסיין

אלסאסיין . קי אנסי דיזי חיל פסוק . חי דיסו טומה אנורה חטו
 חיזו אה טו חוניקו קי אמאסטיס אה ינחק . חי אלסאלו אחי פור
 אכאסיין . קי הקדוש ברוך הוא סי איגרה אין קאדה דיאה דיאיסטאס
 פריצאס . אימוס אפיאדי דיחיל גלות קי איסטאמוס . פריסטו מוס
 מאנדי מואיסטרה נאולה . אין טודאס איסטאס פריצאס נון פינסו
 אברהם אחינו עליו הסלום דיטרהם דיסוס מידות די הקדוש ברוך הוא
 פור חזיר סאציר קואנטה סו קירינסייה די אברהם אחינו עליו הסלום .

עֲשֶׂה נִסִּים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם . וְעֲשֶׂה עַל
 הַיָּם . עֲשֶׂה מִכּוֹת הַיָּם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם
 בְּמִצְרַיִם . וְעֲשֶׂה עַל הַיָּם :

דייז מאראציהס פואירון אינאס אמואיסטרוס פאדרים אין אייפֿטו
 חי דייז סוצרי לה מאר . דייז פֿירידאס טרושו חיל סאנטו צינדינו חיל
 סוצרי לוס אחיסייאנוס אין אייפֿטו . חי דייז סוצרי לה מאר .

עֲשֶׂה נִסִּיוֹנוֹת נֶסֶוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בַּמִּדְבָּר . שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסֵוּ אֹתִי זֶה עֲשֶׂה פְּעָמִים . וְלֹא שָׁמְעוּ
 בְּקוֹלִי :

דייז פריצאס פריצארון מואיסטרוס פאדרים חיל סאנטו צינדינו
 חיל איניל דיזירטו . קיאנסי דיזי חיל פסוק . חי פריצארון אחי איסטאס
 דייז ציזיס חי נון חויירון אין מי צו .

עֲשֶׂה נִסִּים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ . לֹא
 הִפִּילָה אִשָּׁה מִרִּיחַ בִּשְׂרֵי הַקְּדָשׁ . וְלֹא הִסְרִיחַ בִּשְׂרֵי הַקְּדָשׁ
 מֵעוֹלָם . וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים . וְלֹא אִירַע קָרִי
 לִכְהֵן גָּדוֹל בַּיּוֹם הַכֹּפָרִים . וְלֹא כָבוּ הַגִּישָׁמִים אִשׁ שֶׁל עֲצֵי
 הַמַּעֲרָכָה . וְלֹא נִצְחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הָעֶשֶׂן . וְלֹא נִמְצָא
 פֶּסוּל בְּעֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים . עוֹמְדִים
 צְפוּפִים וּמִשְׁתַּתּוּיִם רוּחִים . וְלֹא הִזִּיק נָחַשׁ וְעִקְרָב
 בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם . וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם
 שֶׁאֵלַי בִּירוּשָׁלַיִם :

דייז מאראציהס פואירון אינאס אה מואיסטרוס פאדרים אין חיל

פרק חמישי

בית המקדש . נון מוציאו מוציר די גואיזמו די קארני די לה סאנטידחד .
אי נון סי אפידיסייו קארני די לה סאנטידחד די סיינפרי . אי נון פואי
אפאריסידה מוסקה אין קאזה די לוס דיגואיאוס . אי נון אקונטיסייו
אקונטיסימיינטו אה איל כהן גדול אין דיאח די לאס פירדונאנסאס . אי
נון אמאטארון לאס לוצייאס פואיגו די ליניוס די לה חורדינאנסה . אי
נון צינסייו איל ציינטו אפילאר דיאיל אומו . אי נון פואי אייחדו דחנייו
איניל עומר ני אין דוס לוס פאניס ני אין פאן די לאס פאסיס . היסטאצאן
אפריטאדוס אי סי אינקורצאצאן היסטאסייוזוס . אי נון דחנייו קוליצרו
ני אלאקראן אין ירוסלים די סיינפרי . אינון דיטו חונברי אשו קונפאנ-
יירו היסטריגו חמי איל לוגאר קי דואירמירי אין ירוסלים .

עֲשֶׂה דְבָרִים נְבִאִיו בְּעֶרְבַּי שֶׁבַת בֵּין הַשְּׁמֵשׁוֹת .
וְאֵלוֹ הֵן פִּי הָאָרֶץ . פִּי הַבְּאֵר . פִּי הָאֶתוֹן . הַקְּשֶׁת . וְהַמָּן
וְהַמַּטֶּה . וְהַשְּׁמִיר . הַכֶּתֵב וְהַמְּכַתֵּב וְהַלְּחוֹת . וְאֵילוֹ שֶׁל
אֲבֹרָהֶם אֲבִינוֹ . וְקְבוּרָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּינוֹ . וַיֵּשׂ אֹמְרִים
אֵף הַמְּזִיקִין . וְאֵף צֶבֶת בְּצֶבֶת עֲשׂוּיָה :

דיי קוזאס פואירון קריאדאס אין ערב סבה אינטרי לוס קולים .
אי היסטאס אילייאס . זוקה דילס טיירה קי אצרייו אשו זוקה אין דיאס
די קרה . אי אינגלוטייו איל אי אטורה סו קומפאנייאס . פורקי קיזו
פיליאר קון מסה רבינו עליו הסלום . זוקה דיאיל פוזו קי אירה אנדאנסי
קון מואיסטרוס פאדריס קוארינטה אנניוס אין איל דיזירטו . פור איל
זכות די מריס עליה הסלום . זוקה דילס אזנה קי אצרייו אשו זוקה
אי סי ראזונט קון בלעס הרשע פורקי קיריאס מאלדיזיר אה ישראל .
אי איל ארקו קיסי אפאריסי אינלאס נוצים אין דיאס די לאס לוצייאס .
קי אים סימן קי גורו הקדוש ברוך הוא די נון טרהאיר מאס מכול
אה איל מונדו . אי לה מאננה קי אירה גוצירנאן אה מואיסטרוס
פאדריס קוארינטה אנניוס אין איל דיזירטו פור זכות די מסה רבינו
עליו הסלום . אי לה צארה קי טופו מסה רבינו עליו הסלום אין
גואירטו די יתרו סו סואיגרו . קי אירה אזיין קון אילייס סינייאס
אי מאראציאס אין מלריס אי אין לה מאר . פורקי איל סס המפורס
היסטאצא קאצאקאדו אין אילייס . אי איל שמיר קי טרוסו צניכו בן
יכוידע קי אירה אדיריסאן קון איל לאס פיידראס די איל בית המקדש
קי אירה אסור די אדיריסארלאס קון קוזס די פיירו . אי לה היסק-
דיטורה היסקריטורה די איל דייו אילייאס קאצאקאדה סוצרי לאס
טאלאס

טאלאס . נון מילדים קאלאקאדו סאלצו אלפוראדו קי נון חטי איזו פֿורו סאלצו איל קי טראצאזא אין לה ליי פור סו נומזראדו . אילא פינדולה פינדולה די איסקריצאנו אילייאה . קי פֿואי איסקריטו קון אילייאה לוס עשרת הדברות . אילאס טאלאס קי רומפיו מסה רבינו עליו הסלום פֿואירון אפיזנאראס די סוס מאנוס אי קאיירון אי סי רומפיוירון . איסו קבר די מסה רבינו עליו הסלום קיפֿואי אינקוויירטו די אוזו די טודו ביצו . אי סו בארציו די אברהם אבינו עליו הסלום קואנדו איסטאצא אינראמאדו אינלאס ראמאס פור סוס קואירנוס אי לו אחינו אין לונאר די ינחק סו איזו עליו הסלום . אי איי דיזיינטים טאנצין לוס דאניאדורים קי קאמינאן אין נוגים די שבתות איהין נוגים די מיירקולים . פור איסטו מוס אינקומינדארו חכמים ז"ל קי אים אסור אה איל אונברי די קאמינאר אין איסטאס נוגים . אי טאנצין טינאזא קון טינאזא אים איגא . קינון פואידי איל מאאיסטרו טומאר איל פֿיירו קימאנדו דיאיל פֿואינו סין אציר טינאזא אוטרה אינסו מאנו .

שְׁבַעַה דְּבָרִים בְּגִלָּם . וְשִׁבְעָה בְּחָכָם . חָכָם אֵינוֹ
מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנִּין . וְאֵינוֹ נִכְנָס
לְתוֹךְ דְּבָרֵי חֲבֵרוֹ . וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהִשִּׁיב . שׂוֹאֵל פְּעֻנִין
וְיֹשִׁיב פְּהֻלָּה . וְאוֹמֵר עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן
אַחֲרוֹן . וְעַל מָה שֶׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי . וּמוֹדֶה
עַל הָאֵמֶת . וְחַלּוּפֵיהֶן בְּגוֹלָם .

סייטי קוזאס איניל ניסייו אי סייטי אין איל סאציו . סאציו
נון איל אצלה דילאנטרי דיקן איל גראנדי מאס קיחיל . אין סינסיאה
אי אין אידאד . אי נון איל אינטרה אה אינטרי פאלאצראס די סו
קומפאניירו . אינון איל סי אפריסה פור ריספונדיר . דימאנדה קומו
איל ענין אי ריספונדי קומו לה הלכה . אידיזי סוצרי פרימירו פרימירו
אי סוצרי פרוסטירו פרוסטירו . אי סוצרי לוקי נון אויו דיזי נון
אוייאי . אי אטורגה סוצרי לה צירדאד . אי סוס טרואיקוס איניל
ניסייו :

שְׁבַעַה מִיְנֵי פוֹרְעָנוֹת בָּאֵין לְעוֹלָם . עַל שִׁבְעָה גּוֹפֵי
עֲבָרָה . מְקַצְתוּ מַעֲשָׂרִין וּמְקַצְתוּ אֵינָן מַעֲשָׂרִין . רָעַב שֶׁל
בְּצֻרַת בָּא . מְקַצְתוּ רָעִבִים וּמְקַצְתוּ שְׁבַעִים . גָּמְרוּ שֶׁלֹּא

לעשר

פרק חמישי

לְעֶשֶׂר. רָעַב שָׁל מְהוּמָה וְשָׁל בְּצָרַת בָּא. וְשָׁלָא לִיטוֹר
אֶת הַחֲקָה. רָעַב שָׁל כְּלָיָה בָּא:

דְּבַר בָּא לְעוֹלָם. עַל מִיתוֹת הָאֲמוֹרוֹת בְּתוֹרָה שְׁלָא
נְמָסְרוּ לְבֵית דִּין. וְעַל פְּרוֹת שְׁבִיעִית:

חָרַב בָּאָה לְעוֹלָם. עַל עֲנוּי הַדִּין. וְעַל עוֹוֹת הַדִּין.
וְעַל הַמּוֹרִים בְּתוֹרָה שְׁלָא כְּהִלְכָה:

חִיָּהֲרָעָה בָּאָה לְעוֹלָם. עַל שְׁבוּעַת שְׁוֹא. וְעַל חֲלוּל
הַשֵּׁם:

גְּלוּת בָּאָה לְעוֹלָם. עַל עוֹבְרֵי אֱלִילִים. וְעַל גְּלוּי
עָרִיוֹת. וְעַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים. וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ:

סייטי מודוס די מחליס ציינין אה איל מונדו. סוצרי סייטי
קואירפוס די עזירה. פארטי די איליוס דייזמאנטיס אי פארטי די
איליוס נון איניוס דייזמאנטיס. אנצרי די סיקורה צייני. קי פארטי
די איליוס אנצריינטוס. אי פארטי די איליוס ארטוס. סי דיטיר-
מינארון קי נון פור דייזמאר. אנצרי די קונסומיסיין אי די סיקורה
צייני. אי סי דיטירמינארון די נון קיטאר אה לה הלה אנצרי די
אטימאמיינטו צייני:

מורטאלדאד צייני אה איל מונדו. פור מואירטיס לאס דיגאס
אין לה ליי. קי נון פואירון אינטרינאדס אה איל גואיסיו. איסוצרי
פרוטאס די איל אנויו סיטינו:

איספאדה צייני אה איל מונדו. סוצרי אפריאטימיינטו די איל
גואיסיו. אי סוצרי אטורסימיינטו די איל גואיסיו. אי סוצרי לוס
אמוסטרנטיס אין לה ליי קי נון קומו לה הלכה:

אלימאניאה מחלה צייני אה איל מונדו. סיצרי גורס די
צאנידאד. אי סוצרי איזביצלאמיינטו די איל קריאדור:

קאטיציריו צייני אה איל מונדו. סוצרי סירציינטיס עבודה זרה.
אי סוצרי דיסקוצרימיינטו די עריות. אי סוצרי צירטימיינטו די
סאנגריס אי סוצרי ריספואימיינטו די לה טיירה.

בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הַדְּבָר מְתַרְבֶּה. בְּרַב־יָעִית וּבְשִׁבְעִיָּת
וּבְמוֹצָאי שְׁבִיעִית. וּבְמוֹצָאי הַחֹג שְׁבַכְל-שָׁנָה וְשָׁנָה.
בְּרַב־יָעִית מִפְּנֵי מַעֲשֵׂר עָנִי שְׁבַשְׁלִישִׁית. בְּשִׁבְעִיָּת מִפְּנֵי

מעשר

מַעֲשֵׂר עָנִי שְׁבַשְׁשִׁית. וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פְרוּת
שְׁבִיעִית. וּבְמוֹצָאֵי הַחֹג שְׁבַכְל־שָׁנָה וְשָׁנָה. מִפְּנֵי גִּוּל
מִתְּנוֹת עֲנִיִּים:

חֵין קוּחְטֵרוּ טֵינפּוּס לֵס נּוּרְטֵאלְדֵחַד סִי מוּנְגֵינּוּחֵס חֵין חֵיל
קוּחְרֵטִינוּ חֵי חֵינֵיל סִיטִינוּ חֵיחֵין סֵאלִידוּרֵס דֵי חֵיל סִיטִינוּ חֵי חֵין
סֵאלִידוּרֵחֵס דֵי לֵס פֵאֵסקוּחֵס קִי חֵין קֵאֵדֵס חֵניִיו חֵי חֵניִיו. חֵין חֵיל
קוּחְרֵטִינוּ פֵאֵרֵס מוּרְדֵי דֵיִזְמוּ דֵי חֵיל מֵיסקִינוּ קִי חֵינֵיל טֵרִיסִירוּ.
חֵינֵיל סִיטִינוּ פֵאֵרֵס מוּרְדֵי דֵיִזְמוּ דֵי חֵיל מֵיסקִינוּ קִי חֵינֵיל סִיזִינוּ.
חֵין סֵאלִידוּרֵחֵס דֵי חֵיל סִיטִינוּ פֵאֵרֵס מוּרְדֵי פֵרוּטֵחֵס דֵי חֵיל
סִיטִינוּ. חֵי חֵין סֵאלִידוּרֵחֵס דֵי לֵס פֵאֵסקוּחֵס קִי חֵין קֵאֵדֵס חֵניִיו
חֵי חֵניִיו פֵאֵרֵס מוּרְדֵי דֵי רוֹזֵוּ דֵי דֵאֵדִיבֵחֵס דֵי מֵיסקִינוּס:

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּאָרֶם. הָאוֹמֵר שְׁלִי שְׁלִי וְשִׁלְךָ שִׁלְךָ
זוּ מִדָּה בִּינּוֹנִית. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים זוּ מִדַּת סְדוּם. שְׁלִי שִׁלְךָ
וְשִׁלְךָ שְׁלִי עִם הָאָרֶץ. שְׁלִי שִׁלְךָ וְשִׁלְךָ שִׁלְךָ חֲסִיד.
שְׁלִי שְׁלִי וְשִׁלְךָ שְׁלִי רָשָׁע:

קוּחְטֵרוּ קוּנְדִיסִיּוֹנִים חֵינֵיל חוּנְבֵרִי. חֵיל קִי דֵיזִי לוּמִיִּיו מִיִּיו
חֵילוּ טוִיִּיו טוִיִּיו חֵיסְטֵס קוּנְדִיסִיּוֹן מִידִיחֵנֵס. חֵי חֵי דֵיזִינְטִים
חֵיסְטֵס קוּנְדִיסִיּוֹן דֵי סְדוּם. לוּמִיִּיו טוִיִּיו חֵילוּ טוִיִּיו מִיִּיו עִם
סֵאֵרֶץ. לוּמִיִּיו טוִיִּיו חֵילוּ טוִיִּיו חֵיסִיד. לוּמִיִּיו מִיִּיו חֵילוּ טוִיִּיו
מִיִּיו רָשָׁע:

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהֵעוֹת. נוֹחַ לְכַעוֹם וְנוֹחַ לְרָצוֹת יֵצֵא
הַפִּסְדוֹ בְּשִׁכְרוֹ. קִשָּׁה לְכַעוֹם וְקִשָּׁה לְרָצוֹת יֵצֵא שִׁכְרוֹ
בְּהַפְסְדוֹ. קִשָּׁה לְכַעוֹם וְנוֹחַ לְרָצוֹת חֲסִיד. נוֹחַ לְכַעוֹם
וְקִשָּׁה לְרָצוֹת רָשָׁע:

קוּחְטֵרוּ קוּנְדִיסִיּוֹנִים חֵינֵלוּס סֵאֵצִירִים. לִיזִירוּ פוּר חֵינְסֵחֵנֵי-
יֵאֵרְסִי חֵי לִיזִירוּ פוּר חֵפֵלֵחֵגֵאֵרְסִי סֵאֵלִי סוּ דֵאֵנִיִּיו פוּר סוּ פֵרִיסִיִּיו
פֵוּאֵירֵטִי פוּר חֵינְסֵחֵנִיֵאֵרְסִי חֵי פֵוּאֵירֵטִי פוּר חֵפֵלֵחֵגֵאֵרְסִי סֵאֵלִי סוּ
פֵרִיסִיִּיו פוּר סוּ דֵאֵנִיִּיו. פֵוּאֵירֵטִי פוּר חֵינְסֵחֵנִיֵאֵרְסִי חֵי לִיזִירוּ פוּר
חֵפֵלֵחֵגֵאֵרְסִי חֵיסִיד. לִיזִירוּ פוּר חֵינְסֵחֵנִיֵאֵרְסִי חֵי פֵוּאֵירֵטִי פוּר
חֵפֵלֵחֵגֵאֵרְסִי רָשָׁע:

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתִלְמִידִים. מְהִיר לְשִׁמוֹעַ וּמְהִיר לְאֵבֵד

יֵצֵא

g*

פרק חמישי

יֵצֵא שְׂכָרוֹ בְּהִפְסָרוֹ . קִשָּׁה לְשִׁמוֹעַ וְקִשָּׁה לְאַבְדַּי יֵצֵא
הִפְסָרוֹ בְּשְׂכָרוֹ . מָהִיר לְשִׁמוֹעַ וְקִשָּׁה לְאַבְדַּי זֶה חֵלֶק טוֹב .
קִשָּׁה לְשִׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבְדַּי זֶה חֵלֶק רָע :

קואטרן קונדיסיונים אינלוס תלמידים . פריסורוזו פור אינטינדיר
אי פריסורוזו פור דיפירדיר סאלי סו פריסיוו פור סו דאניו .
פואירטי פור אינטינדיר אי פואירטי פור דיפירדיר סאלי סו דאניו
פור סו פריסיוו . פריסורוזו פור אינטינדיר אי פואירטי פור דיפירדיר
איסטה פארטי בואינה . פואירטי פור אינטינדיר אי פריסורוזו פור
דיפירדיר איסטה פארטי מאלס :

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתַי צְדָקָה . הַרוּצָה יִשְׁתַּן וְלֹא יִתְנוּ
אַחֲרַיִם עֵינָיו רָעָה בְּשָׁל אַחֲרַיִם . יִתְנוּ אַחֲרַיִם וְהוּא לֹא
יִתֵּן עֵינָיו רָעָה בְּשָׁלוֹ . יִתֵּן וְיִתְנוּ אַחֲרַיִם חֲסִיד . לֹא יִתֵּן וְלֹא
יִתְנוּ אַחֲרַיִם רָשָׁע :

קואטרן קונדיסיונים אין דאנטיס נדקס . חיל קי אינצילונטה
די דאר אי נון דין אוטרומ סו אוזו מאלו אין לו די אוטרומ . דין
אוטרומ אי חיל נון דה סו אוזו מאלו אינלו סוייו . דה אידין אוטרומ
חסיד . נון דה אי נון דין אוטרומ רשע :

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ . הוֹלֵךְ וְאִינוֹ עוֹשֶׂה
שְׂכָר הַלִּיכָה בְּיָדוֹ . עוֹשֶׂה וְאִינוֹ הוֹלֵךְ שְׂכָר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ .
הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה חֲסִיד . לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה רָשָׁע :

קואטרן קונדיסיונים אין אנדאנטיס אהיל צית סמדרס . אנדאן
אינון איל אזיין פריסיוו דילס אנדאדורס אין סו מאנו . אזיין אי נון
איל אנדאן פריסיוו די אינא אינסו מאנו . אנדאן אי אזיין חסיד .
נון אנדאן אינון אזיין רשע :

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבֵי לְפָנֵי חֲכָמִים . סְפוּג וּמִשְׁפָּךְ
מִשְׁמֶרֶת וְנִפְהָ . סְפוּג שֶׁהוּא סוּפֵג אֶת הַכֹּל . וּמִשְׁפָּךְ
שְׂמֵכָנִים בּוֹז וּמוֹצִיא בּוֹז . מִשְׁמֶרֶת שְׂמוֹצִיָּאָה אֶת הַיַּיִן
וְקוֹלְטָת אֶת הַשְּׂמֵרִים . וְנִפְהָ שְׂמוֹצִיָּאָה אֶת הַקֶּמַח
וְקוֹלְטָת אֶת הַסֵּלֶת :

קואטרן

קואטרן קונדיסיונים אין איסטאנטים דילאנטרי לוס חכמים .
 איספונגה אי אינכודו קולאדירה אי סידאסו . איספונגה קיחיל אינצידי
 אלוטודו . אי אינכודו קי אינטרה פור חקי אי סאקס פור חקי .
 קולאדירה קי סאקס אהיל צינו אי קוזי אלאס פייזים . אי סידאסו קי
 סאקס אלה ארינה אי קוזי אלה סימולס :

כָּל-אַהֲבָה שֶׁהִיא תְּלוּיָה בְּדָבָר . בְּטֵל דְּבַר בְּטָרָה
 אַהֲבָה . וְשֵׁאִינָה תְּלוּיָה בְּדָבָר . אֵינָה בְּטֵלָה לְעוֹלָם . אִיוּ
 הִיא אַהֲבָה שֶׁהִיא תְּלוּיָה בְּדָבָר . זוֹ אַהֲבַת אֲמִנוֹן וְחָמֵר .
 וְשֵׁאִינָה תְּלוּיָה בְּדָבָר . זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וַיְהוּנָתָן :

טודה אמור קי אילייאס דיקולגאדה אינלס קוזס . סי צאלדס לס
 קוזס סי צאלדס לס אמור . אילס קי נון אילייאס דיקולגאדה אין לס
 קוזס נון אילייאס סי צאלדס פארה סיימפרי . קואל איסטס אילייאס
 אמור קי אילייאס דיקולגאדה אינלס קוזס . איסטס אמור די אמנון
 אי חמר . אי לס קי נון אילייאס דיקולגאדה אינלס קוזס . איסטס
 אמור די דוד אי יכונתן :

כָּל-מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם . סוּפָה לְהִתְקַיֵּים .
 וְשֵׁאִינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם . אֵין סוּפָה לְהִתְקַיֵּים . אִיוּ הִיא
 מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם ? זוֹ מַחְלוּקַת הַלֵּל וְשִׁמְאִי .
 וְשֵׁאִינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם ? זוֹ מַחְלוּקַת קָרַח וְכָל-עֲדָתוֹ :

טודו פלייטו קי אילייאס פור נומבראדו די איל קריחדור . סו
 פין פור אפירמארסי . אי לס קי נון אילייאס פור נומבראדו די איל
 קריחדור נון סו פין פור אפירמארסי . קואל איסטו איל פלייטו
 קי אים פור נומבראדו די איל קריחדור ? איסטו אים איל פלייטו די
 סלל אי די סמאי . אי איל קי נון איל פור נומבראדו די איל קריחדור ?
 איסטו אים איל פלייטו די קרח אי טודה סו קומפאניאס :

כָּל-הַמְּזִכָּה אֶת הַרְבִּים . אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ . וְכָל-
 הַמְּחַטֵּיא אֶת הַרְבִּים . אֵין מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה .
 מִשֶּׁה זָכָה וְזָכָה אֶת הַרְבִּים . זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ . שֶׁנֶּאֱמַר
 צְדָקָת יי עֲשֵׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל . יִרְבְּעַם בֶּן נֶבֶט
 חֲטָא וְהִחַטֵּיא אֶת הַרְבִּים . חֲטָא הַרְבִּים תְּלוּיָה בּוֹ . שֶׁנֶּאֱמַר
 עַל

פרק חמישי

על חמאורת ירבעם בן נבט אשר חטא ואשר החטיא
את ישראל:

טודו חיל קי אזי טיניר זכות חלום מונגום . נון פיקאדו צייני
פור סו מחנו . אי טודו חיל קי אזי פיקאר חלום מונגום . נון חבאס-
טיסין אינסו מחנו פור חזיר תסוכה . מסה טוֹוֹ זכות איחיו טיניר
זכות חלום מונגום . זכות די לוס מונגום דיקולגאדו איניל . קי חנסי
דיזי חיל פסוק . גוסטידאד די ס' איזו אי סוס גואיסיוס קון ישראל
ירבעם איזו די נבט פיקו אי איזו פיקאר חלום מונגום . פיקאדו די
לוס מונגום דיקולגאדו איניל . קיחנסי דיזי חיל פסוק . פור פיקאדום
די ירבעם איזו די נבט קי פיקו איקי איזו פיקאר חס ישראל :

כָּל-מִי שֵׁיִשׁ בּוֹ שֶׁלֹּשָׁה דְבָרִים הֵלְלוּ. הוּא מִתְלַמְּדוֹ
שֶׁל אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ. וְשֶׁלֹּשָׁה דְבָרִים אַחֲרָיִם הוּא מִתְלַמְּדוֹ
שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע. עֵין טוֹבָה וְרוּחַ נְמוּכָה וְנֶפֶשׁ שְׂפָלָה
מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ. עֵין רָעָה וְרוּחַ גְּבוּהָה וְנֶפֶשׁ
רְחֹבָה. מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע. מָה בֵּין תְּלַמְּדוֹ
שֶׁל אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ לְתַלְמִידוֹ שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע? תְּלַמְּדוֹ
שֶׁל אֲבֵרָהֶם אָבִינוּ. אוֹכְלִין בְּעוֹלָם הַיּוֹם. וְנוֹחְלִין לְעוֹלָם
הַבָּא. שֶׁנֶּאֱמַר לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ וְאַצְרַתִּיהֶם אִמְלֵא. אֲבָל
תְּלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע. יוֹרְשֵׁין גִּיהֶנֶם וְיוֹרְדִין לְבָאָר
שְׁחָת. שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבָאָר שְׁחָת אֲנָשִׁי
דָּמִים וּמְרָמָה לֹא יִחָצוּ יְמֵיהֶם וְאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ:

טודו קין קיחיי איניל טריס קוזאס איסטאס . היס די סוס
תלמידים די חזרס חזינו . אי טריס קוזאס אוטראס היס די סוס
תלמידים די בלעס הרשע . אוזו בואינו אי איספיריטו בלשו הי חלמה
באטה . היס די סוס תלמידים די חזרס חזינו . אוזו מחלו הי
איספיריטו חלטו הי חלמה חנגס . היס די סוס תלמידים די בלעס
הרשע . קי אינטרי סוס תלמידים די חזרס חזינו חסוס תלמידים
די בלעס הרשע ? סוס תלמידים די חזרס חזינו קומיינטים איניל
מונדו חיל איסטי . הי אירידאן חיל מונדו חיל ציינין . קיחנסי דיזי
חיל פסוק . פור חזיר אירידאר חס מים חמינוס היי . איסוס סיליירוס
אינגירי

אינצירי . אינפירו סוק תלמידים די בלעם הרסע . אירידאן גהינס
 אי דיסינדין אה פוזו די פואיסה . קי אנסי דיזי איל פסוק . איטו
 דייו אזלוק דיסינדיר אפוזו די פואיסה . צארונטס די אומיזאוס אי
 ארטי נון סי אומידיאין סוק דיאס . אי יו מי אינפיאזיאר איז טי .

הוא ה'יה אומר . בן חמש שנים למקרא . בן עשר
 שנים למשנה . בן שלש עשרה למצות . בן חמש עשרה
 לגמרא . בן שמונה עשרה לחפה . בן עשרים לרהוף .
 בן שלשים לפח . בן ארבעים לפינה . בן חמשים לעצה .
 בן ששים לוקנה . בן שבעים לשיבה . בן שמונים לגבורה .
 בן תשעים לשוח . בן מאה פאלו מת ועבר ובטל מן
 העולם :

איל אירס דיזיין . די אידאד דיסינקו אניוס פארס פסוק . די
 אידאד די דייו אניוס פארס מסנה . די אידאד די טריזי פארס לאס
 מלות . די אידאד די קינזי פארס גמרא . די אידאד די דיזיאונטו
 פארס לה חופס . די אידאד די צינטי פארס פריפיגיר . די אידאד
 די טרינטי פארס פואירסק . די אידאד די קוארינטס פארס איל
 אינטינדימיינטו . די אידאד די סינקואינטס פארס איל קונסיזו . די
 אידאד די סיסינטס פארס לה ציזיס . די אידאד די סיטינטיס פארס לה
 קאניזס . די אידאד די אונצינטס פארס לה צארזאגאניאס . די אידאד
 די נוצינטס פארס לה פואיסה . די אידאד די סיין . קומו קיסי מוריירס
 אי פאסארס איסי צאלדארס די איל מונדו .

יהודה בן תימא אומר . הוי עז פנמר . וקל פנפאר .
 ורץ פצבי וגבור פארי לעשות רצון אביה שבשמים :

יסודס איזו די תימא דיזיין . סיי פואירטי קומו איל אנטיחמירי
 אי ליזירו קומו לה אגילה . אי קוריין קומו איל קורסו . אי צארזאגאן
 קומו איל ליאון . פור אזיר צילונטאד דיטו פאררי קיאין לוס סיילוס .

הוא ה'יה אומר . עז פנים לגיהנם . ובשפת פנים לגן
 עדן . יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו . שתבנה
 בית המקדש במהרה בימינו . ותן חלקנו בתורתך :

איל אירס דיזיין . דיזיירגואינסו די פאסיס פארס גהינס . אי
 צירגונסו די פאסיס פארס גן עדן . סיחס צילונטאד דילאנטרי דיטי

פרק חמישי

ה' מואיסטרו דייו אי דייו די מואיסטרום פאדרים . קי פראגואיס
איל בית המקדש אין פריסה די מואיסטרום דיאם . אידה מואיסטרה
פארטי אין טו ליי .

בֵּן בֶּג בֶּג אֹמֵר . הֶפֶךְ בָּהּ וְהֶפֶךְ בָּהּ דְּכֹלָא בָּהּ . וּבָהּ
תְּחִי וְסִיב וּבְלֵה בָּהּ . וּמִינָהּ לֹא תִזְעֶה . שְׂאִין לָךְ מְדָה
טוֹבָה הַיְמָנָה .

איזו די צג צג דיזין . טראסטורנה אין היליאה . אי טראסטורנה
אין היליאה קי טודו אין היליאה . אי קון היליאה ציראם . אי אינקאני-
סיטי אי אינצייסיטי קון היליאה . אי די היליאה נון טיטיריס . קי
נון חטי קונדיסיון צוהינה מאס קי היליאה .

בֵּן הֵא הֵא אֹמֵר . לְפִיּוֹם צְעָרָא אַגְרָא :

איזו די הא הא דיזין . אסיגון איל טראצחזו חנסי אים איל פריסיון .

(רבי חנניאל וכו' סיגון אין קאצו די פרק ראשון)

(אי קדיס דרבנן לו טופס אנטים דיל סודו)

פרק ששי

כל ישראל וכו' (סיגון חנטיס די פרק ראשון)

פתיחה משפעת רביבים

שתקן הרב המובהק מוהר"ר דוד פארוו זצוק"ל לומר קורם כל בבא

תָּא שְׁמַע מְלָפָא מְאִירֵי עֲלָמָא בְּבִי פְּנֵי שְׁתָּךְ . הוֹרְמָנָא

מִן יְקָרָךְ בְּעֵינָא וּמְאֹרֵי תְּךָ . לְמִימְרֵי פֶּרֶק קִנְיִן תּוֹרָה

דִּי וַיְנִי תְּנָא . מְאִי דְשָׁנוּ חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה :

מְחִנִּיתָא דְמֵר תְּנִינֵן בֵּי רַבֵּי חֲזִיא רַבָּא . בְּרִשׁוֹתָא

דְּרַבָּנֵן אֲתִינֵן מְנִיָּה וּבִי אָבָא . הֲנִי נִינְהוּ מְרַגְנִיתָא דִּי

שְׁלָחוּ מִתָּם בְּרוּךְ שְׁבַחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם :

שָׁנוּ חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה . בְּרוּךְ שְׁבַחַר בָּהֶם

וּבְמִשְׁנָתָם :

מילדהרון לוס חכמים אין לינגואזי דילה מסנה . צינדינו איל

קיאיסקונו אין היליוס אי אינסום מילדאדוראם .

רבי

עולו רחמין דאָלדא אציתו אודניכון. למיגמר
הני מילין דאבות דאמינא קדמיכון. הא לן שבחא
דאורייתא דאית לן תרי רבי. כל-העוסק בתורה
לשמה זוכה לדברים הרבה:

רבי מאיר אומר. כל-העוסק בתורה לשמה זוכה
לדברים הרבה. ולא עוד אלא שכל-העולם פלו כדאי
הוא לו. נקרא רע. אהוב. אהב את המקום. אהב את
הבריות משמח את המקום משמח את הבריות. ומלבשתו
ענוה ויראה. ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן.
ומרחקתו מן החטא. ומקרבתו לידי זכות. ונהנין כמנו
עצה ותושיה בינה וגבורה. ונותנת לו מלכות וממשלה
וחקור דין. ומגלין לו רזי תורה. ונעשה כמעין המחגבר
וכנהר שאינו פוסק והולך. והוי צנוע וארך רוח. ומוחל
על עלבונו. ומגדלתו ומרוממתו על פד-המעשים:

רבי מאיר דיזין. טודו איל קי טראצחזס אינלס ליי פור סו
נומבראדו. מיריסי אקוזאס מונגאס. אינו מאס סאלצו קי טודו איל
מונדו טודו איל פירטיניסינטי אים איל. אים ייאמאדו קונפאניירו
אמינו. אמאן איל קריאדור. אמאן אלס קריאנסאס. אזיין איגראר
אס איל קריאדור. אזיין אליגראר אלס קריאנסאס. אילו אזי ציסטיר
די אומילדאנסס הי טימור. אילו אדיריסקס פור סיאיר גוסטו. בואינו
דיריגירו הי פיאיל. אילו אליסס די איל פיקאדו. אילו אסירקס אס
לוגאר די זכות. איסי אפרוציגאן דיאיל קונסיזו הי סוטיליזס. אינ-
טינדימיינטו הי באראגאניאס קיאנסס דיזי איל פסוק אמי קונסיזו
איסוטיליזס. ייו אינטינדימיינטו אמי באראגאניאס. אידס איל ריינו
אי פודיסטאניאס. אי פיסקירימיינטו די גואיסיו. אי דיסקווצרין
איל סיקריטוס די ליי. איסי אזי קומו נס פואינטי לה מאיירגאנסס
אי קומו ריי קינו איל דיסטאזס אי אנדס. אי אים אוניסטו הי לואינגו
די איספיריטו. הי פירדונאן סוצרי סו אינגוריאס. אילו אינגראנדיסי
אילו אינאלטיסי סוצרי טודאס לאס איגאס.

טובוי דזבי והוי דרופתקא דאורייתא. די בגינה

אפק מרן עבדא לחירוותא. במוטב הלחא בחדא טוב

מועיל

פרק ששי

מועיל ערב. בכל יום ויום בה קול יוצאת מהר חורב:

אמר רבי יהושע בן לוי. בכל יום ויום בת קול יוצאת
מהר חורב ומכרות ואמרת אוי להם לבריות מעלבונה
של תורה. שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא גזוף.
שנאמר גזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם. ואומר
והלחת מעשה אלהים המה. והמכתב מכתב אלהים
הוא חרות על הלחת. אל תקרי חרות אלא חרות. שאין
לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה. וכל מי
שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה. שנאמר וממתנה
נחליאל ומנחליאל במות:

דיזי רבי יהושע בן לוי. אינקאדע דיאס אי דיאס. חונס צוז
סאלי די מונטי די חורב. אי אפריגונס אי דיזי. גואיי אילייזס אאס
קריאנסאס די סו אינגורייאס די לס ליי. קי טודו קין קינו טראצאזס
אינלס ליי. אים ייאמחדו אאיראדו. קיאנסוי דיזי איל פסוק. קומו
אניאזמי די אורו אין גארין די פואירקו. אנסוי מוזיר אירמוזס אי
טיראדס די ראזון. אי דיזי אילאס טאצלאס איגס דיאיל דייו אילייאס.
אילס אסקריטורס אסקריטורס דיאיל דייו איל קאצאקאדס סוצרי לאס
טאצלאס. נון מילדיס קאצאקדו סאלצו אלפוראדו. קי נון אטי איזו
פורו סאלצו איל קי טראצאזס אינלס ליי. אי טודו איל קין טראצאזס
אינלס ליי דיסיירטו אים אינאאלאדו קיאנסוי דיזי איל פסוק. אי די
מחנס נחליאל אידי נחליאל צמות.

הוא ה'יה אומר. תנחומי אבליים. ובקור חוליים.
וגמילות חסדים. מביאין טובה לעולם:

איל אירס דיזיין. קונורטאר אצלים. אי צייטאר האזינוס. אי
גואלארדונאמיינטו די מירסידים. טראין ציין איל מונדו.
דיזי רבי יהושע בן לוי. דוס פואירטאס די קארצונקאל איין אין
גן עדן. אי סוצרי אינייאס סיסינטס מילארייאס די מלאכי סרת
קאנטאנטים קון צוז אירמוזס. אי קאדס אונו אי אונו די אילייזס
קלארידאד די סוס פאסיס קומו קלארידאד דיאיל סיילו. אי אין אורס
קי איל לדיק צייני אינפאר די אילייזס דיזנודאן אס איל סוס פאניזס קי
אירס איסטאן קון אילייזס אין איל קבר. אי ציסטין איל אונגו פאניזס

די ענני כבוד . אידאן אהיל דוס קורונאס סוֹבֵרִי סו קאָצִיס . אונט
 די פֿיידראַס צוֹאִינאַס אַי גֵוִיאַס . אַי אונט די אורוֹ די אַפֿאַרפֿאַייס .
 אידאן אהיל אונֵו ראַמאַס די מורטס אַינֵסוֹ מאַנו . אַי אַלֵאָזֵאָן אַי דיזין
 אהיל . אַנדע קומי קון אַליגריאַה טו פֿאַן . די לֵה ליי קימילדאַסטיס
 אַין אַילייאַה . אַי לאַס מלֵוה קי אַפֿירמאַסטיס . אַי צִיֵי קון ציין די אַיל
 צֵנוֹ קי אַיסטע גוֹאָדראַדוֹ פֿאַרע לֵוס לֵדיקֵס אַין גֵן עֵדן .

אַיל אַירע דיזיין . אַין אורע קיֵאֵיל לֵדיקֵס אַי אַיספֿאַרטי די אַיל
 מונדוֹ אַינטראַן אַהיל אַין גֵן עֵדן . לֵונאַר די אַרוייוס די אַנואַס גוֹאָרטוֹס
 אַי צִירגֵילֵיס די אַפֿאַרסימון . אַרודיאַדוֹ די קוֹאַטרוֹ סוֹס פֿאַרטיס . אַי
 קאַדע לֵדיקֵס אַי לֵדיקֵס אַיי אַהיל חופּע פֿורסי מיזמוֹ . אַסיגון סוֹ אונרע
 אַי סוֹס מעשֵיס . אַיסי סונטראַן דיֵאֵיל קוֹאַטרוֹ אַרוייוס . אַונוֹ די
 אַזייטי אַי אַונוֹ די מייל . אַי אַונוֹ די אַפֿאַרסימון אַי אַונוֹ די צֵינוֹ
 אַי קאַדע חופּע אַי חופּע פֿאַרע דיֵאָורוֹ סוֹבֵרִי אַילייאַס . קון פֿירלאַס
 קריסיין אַין אַילייאַס .

עקט ט' לעצטע גלגל

מאַס דיזי רבי יֵהֵסוֹע צֵן לוי . סיסינטע מלֵאָכֵיס אַיסטאַנטֵיס
 סוֹבֵרִי קאַצִיסירע די קאַדע לֵדיקֵס אַי לֵדיקֵס . אַי דיזין אַהיל אַנדע קומי
 די אַיל רייוֹ דיֵלֵה מייל . קי לֵה ליי קי טראַצֵאַזֵאַסטיס אַין אַילייאַה
 אַיס אַינשֵימפּלאַדע אַלֵה מייל . קי אַנסי דיזי אַיל פֿסוק . ומחוקֵיס
 מדבֿס ונופּת לופּיס . אַי צִיֵי קון ציין דיֵאֵיל צֵינוֹ . קי אַיס יֵאָמאַדוֹ
 יין סמסומר צענציוֹ מסַסַת ימיֵי צֵראַשֵיַת . קילֵה ליי קיטראַצֵאַזֵאַסטיס
 אַין אַילייאַה אַיס אַינשֵימפּלאַדע אַהיל צֵינוֹ . קי אַנסי דיזי אַיל פֿסוק
 אַסקֵק מיין סרקֵה . אַיֵאֵיל מַאַס מינור די אַיליייוס קומוֹ אַסימיֵאַנֵסֵה
 די יוסֵף סֵלֵדיקֵס . אַי קומוֹ אַסימיֵאַנֵסֵה די רבֿן יוחנן צוֹ זכֵאי . אַי
 גראַנאַדאַס די פֿלאַטע אַרודיאַן קומוֹ אַיסקוֹאִינטרע אַיל סול . אַי נון
 אַינפֿאַר די אַיליייוס גוֹגי . קיֵאָנסי דיזי אַיל פֿסוק . ואור לֵדיקֵיס כֵאָור
 נוֹגֵה . אַיסי רינֵוצֵאָן סוֹבֵרִי אַיל טריס מסַמרוֹת .

אַיל מסַמר פֿרימירוֹ . סיֵאָזי אַיל לֵדיקֵס אַין גֵן עֵדן קומוֹ אַינ
 גֵיקוֹ . אַיסי אַליגֵרע אַליגריאַה די גֵיקוֹס .
 אַיל מסַמר סיגונדוֹ . סיֵאָזי אַיל לֵדיקֵס אַין גֵן עֵדן קומוֹ אַיל
 מאַנסיצוֹ . אַיסי אַליגֵרע אַליגריאַה די מאַנסיצוֹס .
 אַיל מסַמר טריסירוֹ . סיֵאָזי אַיל לֵדיקֵס אַין גֵן עֵדן קומוֹ אַיל
 צֵיֵזוֹ . אַיסי אַליגֵרע אַליגריאַה די צֵיֵזוֹס .

אַי

פרק ששי

אי מאם איי אין גן עדן . אונגינטה מילארייאם די ארצולים
אין טודום סום קאנטונים די מודום די איספייאם אי גואיזמוס
זואי נוס . איאין קאדה קאנטון די גן עדן . איי איניל שיקים רבוא
די מלאכי הסרת קאנטאנטים קון זוז אירמוזא . אי ארצול די לאם
צידאם אינמידייו די גן עדן . איבו קואירפו דיאיל עץ החיים קוצריין
טודו גן עדן . אי איי איניל קיניינטום מיל מודום די סאצוריס . אי
נון סו סאצור די איל אונז אסימיא אהיל אוטרן . אינון סו גואיזמו
די איסטי אסימיא אה איסטי . אי סייטי ענני כבוד אריצה די איל
עץ החיים . אי די קואטרן סום פארטים דרום אי לפון הי מזרח אי
מערב . אסופלאנטים סום אייריס אה איל עץ החיים . אי סו גואיזמו
דיסינדיין די קאצו דיאיל מונדו אי אסטה סו קאצו אי אין מידייו
די גן עדן דיבאצו דיאיל עץ החיים . לום תלמידי הכמים דיקלארנ-
טים אלה ליי . אי קאדה אונז אי אונז די איליוס . איי אהיל דום
חופות . לה אונז די איסטרילייאם אילה אונז דיאיל סול אי לה לונז
אי פרגוד די ענני כבוד .

איל אירה דיזיין . דילה פארטי דירינז די גן עדן . איי טריז-
יינטום אי דיז מונדום . קי אנסי דיזי איל פסוק . להנחיל אזהבי יס
ואונרותיהם אמלא . אי אינטרי איל סייטי כתות די לדיקים .

לה כיתה פרימירה . לום סרוני מלכות . קומו רבי עקיבה איסום
חברים . לה כיתה סיגונדה . לום קיסי אאונארון אין לה מאר פור
קדוש הסס . לה כיתה טריסירה . רבן יוחנן בן זכאי איסום תלמידים
קי אירה דיזיין . סי פואיסין טודום לום סילוס טילאם . איטודאם
לאם שאראם פינדולאם . אי טודה לה מאר טינטה . אי טודו איל
מונדו איסקריצאנוס . נון פואידין פור איסקריציר לוקי אנביזי די מים
סינייזרים הכמים . אינון מינגואי סינון קומו איל פירן קי לאנבי אין
לה מאר . לה כיתה קוארטינה לום קי אבאצו לה נוצי אי קוצריין
סוצרי איליוס . לה כיתה סינקינה לום בעלי השובה . קי אנסי
דיסירון הכמים ז"ל . אין לוגאר קי בעלי השובה איסטאנטים נון
לדיקים גמורים פואידין פור איסטאר . לה כיתה סיזינה לום איס-
פיסיירום קינון נוסטארון סאצור די פיקאדו אינסום דיאם . לה כיתה
סיטינה . לום ענייס קי איי אין איליוס פסוק אי משנה אי דרך
ארץ . אי סוצרי איליוס איל פסוק דיזי . וישמחו כל חוסי כך
לעולם ירננו . אי הקצ"ה איסטה קון איליוס אי לים דיקלארה אה
איליוס לה ליי קיאנסי דיזי איל פסוק . עניי בנאמני ארץ לשכת
עמדי

עמודי . חילים דיקלחרה אחילייזום חיל סכר קיחיס הפהריזחדו פור
 דארלים לעתיד לבח . קיחנסי דיזי חיל פסוק . עין לח רחתה חלכיס
 זולתך יעסה למחכה לו .

בריק דיהיב לן אורין תליחאי . לאשתעוויי מילין
 הידה חזו דאחאי . ולמאן דאגמרו בעינו העמדה
 והערכה . הלומד מחברו פרק אחד או הלכה :

הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק
 אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת . צריך לנהג בו
 כבוד . שפן מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפל
 אלא שני דברים בלבד . קראו רבו אלופו ומידעו . שנאמר
 ואתה אנוש פערפי אלופי ומידעי :

ומה הנה אותן שני דברים ? פעם אחת מצאו
 אחיתפל למלך דוד שהיה יושב ועוסק בתורה . והוא
 לבדו בבית המדרש . אמר לו אדוני המלך למה תעשה
 כן ? והלא כתוב חרב לבדים ונואלו . שאין דברי תורה
 מתקיימין אלא בחבורה . שפן כתוב . ברזל בברזל יחד
 ואיש יחד פני רעהו . ועל זה נאמר אשר יחדו נמתיק
 סוד . ואומר ברב עם הדרת מלך . שוב פעם אחת היה
 עולה דוד לבית המדרש במלך ביופיו בקומה וקופה .
 ראה אותו אחיתפל . אמר לו אדונינו . והלא כתוב
 וממקדשי תיראו . הא למדת . שאין נכנס אדם לבית
 המדרש אלא באימה ביראה ברעדה ובכובד ראש . כדי
 שתהיה עליו מורא שמים . ואומר . שפתותיו שושנים
 נוטפות מור עובר . אל תקרי שושנים אלא שושנים . אל
 תקרי מור עובר . אלא מר עובר . ועל זה נאמר בבית
 אלהים נהלך ברגש . אמור מעתה . והלא דברים קל
 וחומר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפל אלא
 שני דברים בלבד . קראו רבו אלופו ומידעו . הלומד
 מחברו

פרק ששי

מַחְבְּרוּ פֶּרֶק אֶחָד אוּ הֶלְכָה אֶחָד אוּ פְּסוּק אֶחָד אוּ דְבוּר
אֶחָד אוּ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת . עַל אַחַת פְּמָה וּכְמָה שְׁצָרִיק
לְנִהְגְּבוּ כְבוֹד . וְאִין כְּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה . שְׁנֵאמַר כְּבוֹד
חֻקִּים יִנְחִלוּ וְתַמִּימִים יִנְחִלוּ טוֹב . וְאִין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה .
שְׁנֵאמַר כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ :

איל קי דיפרינדי דיסו חכר פרק חונו . או הלכה חונה . או
פסוק חונו או דבור חונו . או אפילו ליטרה חונה . אדימיניסיר פור
גיאח איניל כבוד . קיאנסי טופחמוס אין דוד ריי די יסרחל . קינו
חנכיו די אחיתופל סאלצו דוס קוזחס טאן סולחמינטי . לו ייחמו סו
רבי סו קונדי אי סו קונירמחנו . קי חנסי דיזי איל פסוק . איטו
צחרון קומו מי איגואל מי קונדי אימי קונירמחנו .

איקי סון איסטאס דוס קוזחס ? ציו חונה לואלייו אחיתופל
אה איג ריי דוד . קי איסטאצס אסינטאדו אי טראצצאזחנדו אין לה
ליי . אי איל חסו סולחס איניל בית המדרש . דיטו איל מיסינייור
איל ריי ! פורקי חזיס חנסי ? אידיסיירטו איסטא איסקריטו איספאדה
חלום סולום איסיראן איגלוקיסידום . קי נון פאלחצרחס די ליי סי
אפירמאן סאלצו קון קונפאנייאה . קיאנסי איסטא איסקריטו פֿיירו
קון פֿיירו סי חגוזא . חנסי צחרון חגוזא פֿאסיס די סו קונפאניירו .
אי סוצרי איסטו חיס דינו . קי החונה אדולסארימוס סיקריטו . אי
דיזי קון מוגידומברי די פואיצלו אירמוזורה דיריי . מאס ציו חונה .
אירס סוציין דוד איל בית המדרש . קומו ריי קון סו אירמוזורה
קון איסטאטורה דיריגה . צידו איל אחיתופל דיטו איל . מואיסטרו
סינייור ! אי דיסיירטו איסטא איסקריטו אי דימי סאנטוצארייו
טימירידיט . ייאה אינכיוחסטיס קינו אינטרי איל חומברי איל בית
המדרש . סאלצו קון מיידו קון טימור קון טימבלס איקון פיזנידומברי
די קאציקס . פארה קיסיאה סוצרי איל טימור דיאיל קריחדור . אי
דיזי סוס לחציוס רוזחס גוטיחאנטיס אלמיסקלי פאסאן . נון מילדיס
שושנים סאלצו שישונים נון מילדיס מור עובר סאלצו מר עובר
איסוצרי איסטו חיס דינו אינקאזס דיל דייו אנדארימוס קון טינבלס .
דיזי דיחנורה אי דיסיירטו לחס קוזחס סון קל וחומר . איקי דוד
ריי די יסרחל קי נון חנכיו די אחיתופל . סאלצו דוס קוזחס טאן
סולה מינטי לו ייחמו סו רבי סו קונדי אי סו קונירמחנו . אינקי
דיפרינדי דיסו חכר פרק חונו או הלכה חונה . או פסוק חונו . או

דבור חונו . או חפילו ליטרה חונה . קואנטה מאס אי קואנטה מאס
 קיאה דימיניסטיר פור גיאר איניל כבוד . אינון כבוד סאלצו ליי . קי
 חנסי דיזי חיל פסוק . חונרה סאציוס אירידאן . איפריניזמוס אירידאן
 ציין . אי נון ציין סאלצו ליי . קואנטה דיזי חיל פסוק קי ליי צואינה
 די חצום מיליי נון דיסידיש .

מאן דלעי בה סמיה אהכא דרחמנא . רבנן אקרו
 מלכין על רזא דנא . מאן בעי סם תיי לגמר מההוא
 רזכל . פה היא דרפה של תורה פת במלח תאכל :

פה היא דרפה של תורה . פת במלח תאכל . ומים
 במשורה תשתה . ועל הארץ תישן . וחי צער תחיה .
 ובתורה אתה עמל . אם אתה עושה כן . אשריך וטוב
 לך . אשריך בעולם הזה . וטוב לך בעולם הבא . אל
 תבקש גדלה לעצמך . ואל תחמוד כבוד . יותר מלמודך
 עשה . ואל תתאוה לשלחנם של מלכים ששלחנה גדול
 משלחנם . וכתרך גדול מפתרם . ונאמן הוא בעל מלאכתך
 שישלם לך שכר פעולתך :

חנסי חיליאה סו חונאנסה די לה ליי . פהן קון סאל קומיראס
 אי חגואס קון מיזורה ציציראס . אי סוצרי לה טיירה דורמיראס . אי
 צידה די אפריטו ציציראס . איחין לה ליי טו לאזדראן . סיטו חזיין
 חנסי . ציין חצינטוראדו טו אי ציין חטי . ציין חצינטוראדו טו חין
 חיל מונדו חיל חיסטי אי ציין חטי חס חיל מונדו חיל ציניין . נון
 צוטקיס גראנדיוס פארה טי מיזמו . אינון קוצדיסיס חונרה . מאס די
 טו מילדאר חו . אי ניין דיזיחיס חסום מיזאס די לוס רייס . קי טו
 מיזס גראנדי מאס קי סום מיזאס . איטו קורונס גראנדי מאס קי סום
 קורנאס . אי פֿיחיל חיל דואיניו דיטו חוצרס . קי פאגארס חס טי
 פריסיו דיטו חוצרס .

היא גופא קשיא למיעל בכולהו תרעין . בפמה
 מידי מעליה תמניא וארבעין . מכתבן מילי בספר
 דוכרניא בהיכל זכות . גדולה תורה מן הפהונה ומן
 המלכות :

גרולה

גְּדוּלָה תוֹרָה מִן הַכְּהֵנָה וּמִן הַמַּלְכוּת. יִשְׁהַמְלְכוּת
 נִקְנִית בְּשֵׁלִשִׁים מַעְלוֹת. וְהַכְּהֵנָה בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע.
 וְהַתּוֹרָה נִקְנִית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה דְבָרִים. וְאֵלוֹ הֵן.
 בְּתַלְמוּד. בְּשִׁמְיַעַת הָאֵזֶן. בְּעֵרִיכַת שְׁפָתַיִם. בְּכִינַת הַלֵּב.
 בְּאִמָּה. בְּיִרְאָה. בְּעֵנְוָה. בְּשִׁמְחָה. בְּטַהָרָה. בְּשִׁמוּשׁ
 חֲכָמִים. בְּדַקְדוּק חֲבָרִים. וּבְפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים. בְּיִשׁוּב.
 בְּמִקְרָא. בְּמִשְׁנָה. בְּמִיעוּט סְחוּרָה. בְּמִיעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ.
 בְּמִיעוּט תַּעֲנוּג. בְּמִיעוּט שִׁנָּה. בְּמִיעוּט שִׂיחָה. בְּמִיעוּט
 שְׂחֹק. בְּאֶרֶךְ אַפִּים. בְּלֵב טוֹב. בְּאַמוּנַת חֲכָמִים. וּבְקַבְּלַת
 הַיְסוּרִין. הַמְּפִיר אֶת מְקוֹמוֹ. וְהַשְּׂמַח בְּחֶלְקוֹ. וְהַעוֹשֶׂה
 סֵיג לְדַבָּרָיו. וְאֵינוֹ מַחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ. אָהוּב. אוֹהֵב אֶת
 הַמָּקוֹם. אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת. אוֹהֵב אֶת הַצְּדָקוֹת. אוֹהֵב
 אֶת הַמִּישָׁרִים. אוֹהֵב אֶת הַתּוֹכָחוֹת. מְתַרְחֵק מִן הַכְּבוֹד.
 וְלֹא מַגִּים לְבוֹ בְּתַלְמוּדוֹ. וְאֵינוֹ שֹׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה. נוֹשֵׂא
 בְּעוֹל עִם חֲבֵרוֹ. וּמְכַרְיֵעוֹ לְכַף זְכוּת. וּמַעֲמִידוֹ עַל הָאֵמֶת.
 וּמַעֲמִידוֹ עַל הַשְּׁלוֹם. וּמַתִּישֵׁב לְבוֹ בְּתַלְמוּדוֹ. שׂוֹאֵל
 וּמִשִּׁיב. שׂוֹמֵעַ וּמוֹסִיף. הַלּוֹמֵד עַל מְנַת לְלַמֵּד. וְהַלּוֹמֵד
 עַל מְנַת לַעֲשׂוֹת. הַמַּחְכִּים אֶת רַבּוֹ. וְהַמְּכַוֵּיִן אֶת שְׂמוּעָתוֹ
 וְהַאֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ. הֵא לְמַדְתָּ. כָּד־הָאֹמֵר דָּבָר
 בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ מְבִיא גְּאוּלָּה לְעוֹלָם. שְׁנֵאֵמַר וְתֵאֵמַר אֶסְתַּר
 לְמַדְתָּ בְּשֵׁם מְרַדְכִי:

גראנדי חיס לה ליי. דילה כהונה אידיחיל ריינו. קיחיל ריינו
 סי קונפרה קון טרינטה גראדוס. חילה כהונה קון צינטי איקואטרו.
 חי לה ליי סיקונפרה קון קוארינטה חי אונו קואחס. חי איסטאס
 חילייחס. קון מילדאר קון אוהידה דילה אוריזס. קון אורדינאמיינטו
 דילוס לאציווס. קון אינטינדימיינטו דיחיל קוראסון. קון מיידו קון
 טימור קון אומילדאנסה קון אליגריאה קון לינפיזה. קון סירצימיינטו
 די הכמים. קון אפונטאמיינטו די הצרים. קון דיטפוטאמיינטו די
 לוס תלמידים. קון ריסינטאמיינטו. קון פסוק. קון מסנה. קון
 חפוקאמיינטו

אפוקאמיינטו די מירקאדיריאס. קון אפוקאמיינטו די דרך ארץ. קון
 אפוקאמיינטו די צייטן. קון אפוקאמיינטו די דורמיר. קון אפוקא-
 מיינטו די אצלה. קון אפוקאמיינטו די ריזו. קון לואיננו דיפולוריס
 קון קוראסון צווינו. קון פֿיאלדאד די חכמים. קון ריסיצימיינטו
 דילוס יסורין. איל קי קונוסי אסו לוגאר. אי איל קיסי אליגרה קון
 סו פארטי. אי איל קיאזי צאלייחדו אה סוס פאלאצראס. אי נו איל
 אנראדיסי ציין פארה סימזמו. אמינו אמאן איל קריאדור. אמאל
 אלס קריאנסאס. אמאן אלס גוסטידאדיס. אמאן אלס דירינילדאדיס
 אמאן אלס קאסטיגירייוס. אי אליטאנסי דיאיל כבוד. אינו אינאטיסי
 סו קוראסון אינסו מילדאר. אינון איל סי איגרה קון אמוסטרנסאס.
 סונפורטה אין יוגו קון סו קונפאניירו. אילו קונטרופיזה אפארטי
 צואינס. אילו אזי פאררר סוצרי לה צירדאד. אילו אזי פאררר סוצרי
 לה פאס. איסי אריקינטה סו קוראסון אינסו מילדאר. דימאנדה אי
 ריספונדי. אויאי אי אינייאדי. אילקי דיפרינדי קון קונדיסייון פור
 אנציזאר. אי איל קי דיפרינדי קון קונדיסייון פור אזיר. איל קי
 אסאצינטה אסו חכס. איאיל קי אינטיינדי אסו הלכה. איאיל קי דיזי
 קוזה פור נומבראדו דיסו דיזידור. יאה אנציזאטיס. טודו איל קי
 דיזי קוזה פור נומבראדו דיסו דיזידור טראחי ריגמיסייון איל מונדו
 קיאנסי דיזי איל פסוק. אי דיסו אסתר אה איל ריי פור נומבראדו
 די מרדכי:

מאן יהיב לן נגרי דפרזלא ונשמעינה. הדרו עלך
 והדרך עלן לא נתנשי מינה. אמור רבנן ויהי לך
 בשערים מעשיה. גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעשיה:

גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושה. בעולם
 הזה ובעולם הבא. שנאמר פי חיים הם למוצאיהם.
 ולכל בשרו מרפא. ואומר. רפאות תהי לשרך וישקוי
 לעצמותיך. ואומר עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה
 מאשר. ואומר פי לוית חן הם לראשה וענקים לגררתך
 ואומר תתן לראשה לוית חן. עטרת תפארת תמגנה.
 ואומר פי בי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים. ואומר
 ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד. ואומר פי ארך
 ימים ושנות חיים ושלום יוספו לך:

נראנדי

פרק ששי

גראנדי אים לה ליי קי אילייאה דה צידאס אסום אזיינטיס אין
איל מונדו איל איסטי אי איניל מונדו איל ציניין . קיאנסי דיזי איל פסוק
קי צידאס אילייאה אסום אילייאנטיס . אי אטודה סו קארני מיליזינה
אידיזי מיליזינה סירכ פארה טו אונבלינו איסארופי פארה טום גואיקום
אידיזי ארצול די צידאס אילייאה פארה לוס אינפורטיסיינטיס אין
אילייאה . אי קאדה אונו די סוס אסופריינטיס ציין אצינטוראדו .
אידיזי קיאנטיאמיינטו די גראסיאה אילייוס פארה טו קאציקס . אי
אארטאס פארה טו גארנאנטס . אי דיזי דארה פארה טו קאציקס
אנטיאמיינטו די גראסיאה . קורונס די אירמוזורה טי מאמפאררה
אידיזי קי קונמי סי מונגיגואראן טום דיאס אי איניאדיראן אטי אניוס
די צידאס . אידיזי לונגורה די דיאס אינסו דיריגה אי אינסו איקסיידרה
ריקיזס אי אונרה . אידיזי קילונגורה די דיאס אי אניוס די צידאס
אי פאס איניאדיראן אטי .

אגוני מגנא אצולי מצלא עילא קדמוהי . עד די
שבעה עידנין לא יחלפון עלוהי . אמירה נעימה כתיבה
יהיבה . הנוי והכח והחכמה והשיבה :

רבי שמעון בן מנסיא משום רבי שמעון בן יוחאי
אומר . הנוי והכח והעשר והפבור והחכמה והזקנה
והשיבה והבנים . נאה לצדיקים ונאה לעוורים . שנאמר
עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא . ואומר תפארת
בחורים פחם והדר זקנים שיבה . ואומר עטרת זקנים בני
בנים ותפארת בנים אבותם . ואומר וחפרה הלבנה ובושה
החמה כי טלף יהיה צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד
זקניו פבור :

רבי שמעון איזו די מנסיא דינומזראדו די רבי שמעון איזון
די יוחאי דיזיין . לה אירמוזורה אילס פואירסס . אילס ריקיזס אי לה
אונרה אילס סינסייה אילס ציזיס אילס קאניזס אילוס איזום . אירמו-
זורה פארה לוס לדיקים אי אירמוזורה פארה איל מונדו . קי אנסי
דיזי איל פסוק . קורונס די אירמוזורה קאניזס אין קארירה די גוס-
טידאד אים אילייאה . אי דיזי אירמוזורה די מאנסיצום סו פואירסס
אי אירמוזורה די ציזום קאניזס . אי דיזי קורונס די ציזום איזום די
איזום

איזום . אי אירמוזורה די איזום סום פאדריס . אידיזי אי אריפוד-
 ייארכיאה לכ לונה אי אריזיסטארכיאה איל סול . קי אינריינו כי
 לכחות הין מונטי די ליון אי חין ירושלים . אי איסקויאינטרה סום
 צייזום חונרה .

צורבא מרבנן קודשא בריה הוא תבע ביקריה .
 בתרין עלמין פתח באשרי וסיים באשרי . במימר
 מלכא עץ חיים למחויקים . אלו שבע מהות שפנו
 חכמים לצדיקים :

רבי שמעון בן מנסיא אומר . אלו שבע מהות שפנו
 חכמים לצדיקים . כלם נתקיימו ברבי ובבניו :

רבי שמעון איזו די מנסיא דיזיין . איסטאס סייטי קונדיסיוניס
 קי קונטארון לוס חכמים פארס לוס לדיקים . טודאס אילייאס פואירו
 אפירמאדאס חין רבי אילין סום איזום .

בזכות הידה ייתי ונחמיניה מלכא משיחא .
 בעגלא ובזמן קריב לגמר קיחה קיחה . ואי אורחין
 רחיקא צותין בשימא . כדאמר רבי יוסי בן קסמא :

אמר רבי יוסי בן קסמא . פעם אחת הייתי מהלך
 בהרף . ופגע בי אדם אחר . ונתן לי שלום . והתזרת לי
 שלום . אמר לי רבי ! מאיזה מקום אתה ? אמרתי לו מעיר
 גדולה של חכמים ושל סופרים אני . אמר לי רבי ! רצונך
 שתדור עמנו במקומנו ? ואני אתן לך אלף אלפים דינרי
 זהב ואבנים טובות ומרגליות . אמרתי לו . אם אתה נותן
 לי כל-כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני
 דר אלא במקום תורה . וכן פתוב בספר תהלים על ידי
 דוד מלך ישראל . טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף .
 ולא עוד אלא . שבשעת פטירתו של אדם . אין מלוין לו
 לאדם לא כסף ולא זהב . ולא אבנים טובות ומרגליות .
 אלא תורה ומעשים טובים בלבד . שנאמר בהתהלךך
 תנחה אהך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחה
 בהתהלךך

פרק ששי

בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּעוֹלָם הַיּוֹה . בְּשֹׁכְבְךָ תִּשְׁמֹר
עָלֶיךָ בְּקֶבֶר . וְהַקִּיצוֹת הֵיא תִשְׁיַחֵךְ לְעוֹלָם הַבָּא . וְאוֹמֵר
לִי הַפֶּסֶף וְלִי הַזֶּהָב נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת :

דיזי רבי יוסי איזו די קסמא . ציז אונס אירס אנדאן פור לה
קארירס אי אינקונטרו קונמי אונצרי אונו . אי דייו אחי שלום . אי
טורני אהיל שלום . דיטו אחי רבי . דיקואל איסטי לונאר טו? דיטי
אהיל די סיצדאר גראנדי די חכמים אי די איסקריצאנוס ייו . דיטו
אחי רבי! סיאים טו צילונטאר קימורים קון נוס אין מואיסטרו לונאר?
אי ייו דארי אחי מיל די מילים די דוקאדוס די אורו אי פיידראס
צואינאס אי גוייאס . דיטי אהיל סיטו דאראס אחי טודה פלאטה אי
אורו אי פיידראס צואינאס אי גוייאס קי איניל מונדו . נון ייו מורו
סאלצו אין לונאר די ליי . אי אנסי איסטה איסקריטו אין ליצרו די
חסלים פור מאנו די דוד ריי די ישראל . מיזור אחי ליי דיטו צוקס
מאס קי מילים די דוקאדוס די אורו אי פלאטה . אי נון מאס סאלצו
קי אין אורס דיסו איספארטיינטו די איל אונצרי נון אקומפאנייאן
אהיל אס איל אונצרי . נון פלאטה אינון אורו אינון פיידראס צואינאס
אי גוייאס . סאלצו ליי אי אינאס צואינאס טאן סולאמינטי . קיאנסי
דיזי איל פסוק . אינטו אנדאר גיארה אחי . אינטו ייאזיר גואדרארה
סוצרי טי . אי קואנדו טי דיספירטאראס איליאה אצלארה פור טי .
אינטו אנדאר גיארה אחי אין איל מונדו איל איסטי . אינטו ייאזיר
גואדרארה סוצרי טי אין איל קבר . אי קואנדו טי דיספירטאראס
איליאה אצלארה פור טי אהיל מונדו איל ציניין . אי דיזי דימי לה
פלאטה אי דימי איל אורו דינו די ס' לזאות .

כָּל פִּטְטָיָא בִישִׁין לְבַר מְדֵאֲרִיתָא . מֵאן דְּבָעֵי
אֲשֵׁבַח וְאוֹקְמָה אֲחֻזְקָתָא . דְּאִית לֵן סִיעֵתָא דְשִׁמְיָא
אֲנִי וְהוּא . הַמְשָׁה קִנְיָנִים קִנְהַּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא :

חַמְשָׁה קִנְיָנִים קִנְהַּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ .
וְאֵלוֹ הֵן . תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד . שָׁמַיִם וְאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד .
אֲבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד . יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד . בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן
אֶחָד . תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד מִנְיָן דְּכַתִּיב . יְהוָה קִנְיָן רַאשִׁית
דְּרִכּוֹ קִדְּם מִפְּעֻלּוֹ מֵאֵז . שָׁמַיִם וְאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד מִנְיָן
דְּכַתִּיב

דְּכַתִּיב. כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאֵי וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי
 אֵי זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנֶנּוּ לִי וְאֵי זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי. וְאוֹמֵר.
 מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה כֹּלֵם בְּחַכְמָה עָשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ
 קִנְיָיִךָ. אֲבָרְהֶם קִנְיִן אַחַד מִנֵּיִן דְּכַתִּיב. וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר
 בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיּוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל קִנְיִן
 אַחַד מִנֵּיִן דְּכַתִּיב. עַד יַעֲבֹר עִמָּךָ יְהוָה עַד יַעֲבֹר עִם זֶה
 קִנְיָת. וְאוֹמֵר. לְקַדוּשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַמָּרָה וְאֵדִירִי כָּל-
 חֶפְצֵי בָם. בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ קִנְיִן אַחַד מִנֵּיִן דְּכַתִּיב. מְכוֹן
 לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַת יְהוָה מְקֻדָּשׁ יְהוָה כּוֹנֵן יְדִיךָ. וְאוֹמֵר.
 וַיָּבִיֵאם אֶל גְּבוּל קְדֻשׁוֹ הַר זֶה קִנְיָתָה יְמִינוֹ:

סינקו קריאסיונים קריאו חיל סאנטו צינדיגו חיל חין סו מונדו.
 אי איסטאס חילייאס. ליי קריאסיון חונס. סיילוס איטיירה קריאסיון
 חונס. חזרהס קריאסיון חונס. ישראל קריאסיון חונס. ציה
 המקדש קריאסיון חונס. ליי קריאסיון חונס די חונדי טינימוס?
 קי חנסי דיזי חיל פסוק. ה' מיקריאו פריסיפיו דיסו קארירה חנטי-
 גואידח דיסוס חוצראס דיאיסטונסיס. סיילוס איטיירה קריאסיון חונס
 די חונדי טינימוס? קי חנסי דיזי חיל פסוק. חנסי דיסו ה' לוס
 סיילוס מיסיחה אי לה טיירה איסטראדו דימי שכנינה קוחל איסטס
 קחזה קי פרחגואדיש פארה מי אי קוחל איכטי לונאר דימי חולגאנסה.
 אי דיזי קוחנטו סי מונגינוארון טום איגאס ה' טוראס חילייאס קון
 סינסייחה איזיסטיס אינגוסי לה טיירה די טום קריאסיונים. חזרהס
 קריאסיון חונס די חונדי טינימוס? קיחנסי דיזי חיל פסוק. אי
 צינדיסולו אי דיסו צינדיגו חזרס די חיל דייו חלטו קריאן טיילוס אי
 טיירה. ישראל קריאסיון חונס די חונדי טינימוס? קי חנסי דיזי
 חיל פסוק. חסטה קי פאסי טופואיכלו ה' חסטה קי פאסי פואיכלו
 איסטי קי קריאסטיס. אידיזי חלוס סאנטוס קי חין לה טיירה חילייוס
 אי פואירטיס טודה מיצילונטאד חין חילייוס. ציה המקדש קריאסיון
 חונס די חונדי טינימוס? קי חנסי דיזי חיל פסוק. קונפוסטורה
 פארה טו איסטאדה חוצראסטיס ה' סאנטוצארייו ה' קונפוזיירון טום
 מאנוס. אידיזי אי טרוסולוס חטירמינו דיסו סאנטידאד מונטי איסטי
 קי קריאו סו דיריגה.

פרק ששי

כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ. לֹא בָּרָא
אֶתָּא לְכַבּוּדוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכַבּוּדִי בָּרָאתִיו
יִצְרַתִּיו אֵף עֲשִׂיתִיו. וְאֹמֵר יְהוָה יִמְלֶךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

טודו לוקי קריאו חיל סאנטו בינדינו חיל אינסו מונדו . נון
לו קריאו סאלצו פור סו אורס . קי אנסי דיזי חיל פסוק . טודו
לו ייחמדו פור מי נומברי אי פור מי אונרה לו קריאי לו אפינורי
טאנדיין לו איזי . אי דיזי ה' אינרינארה פארה סיימפרי
אי סיימפרי :

רבי הנניא וכו' אי קדיס דרבנן

יעקב ב' ל' פ"ה
נלו. ס"ו

רשימה די ליצרום לאדינו קי סי איסטאנפארון
פור מואיסטרו אורגאן . איסי טופאן אינדה אקומפראר אונדי
חיל אפירמאדו אצאסו .

(1) איסטוריאה די מואיסטרום אגואילוס אין טייראס די ספאנייה
אי ארגון פורטוגאל אי סצילייאה פראנסיאה אי בריטאניאה . אין
סירטוס פאסוס או אקונטיסימיינטוס סי טופאן טאמדיין סירטוס
דינאטוס (ראזונאמיינטוס) אינטרי לוס רייס אי סוס סאצייזס . איפור
לו פרופייז אינטרי לוס כומריס אי סאצייזס די ישראל .

אין פרק ס"ד דיל דיגו ליצרו סי טופס דיקלאראדו לה פראגואה
דיל בית המקדש אי סו סירציימיינטו אין 10 חלוקות .

חיל דיגו ליצרו פואי אגונטאדו אין לסון הקודש דיל רב שלמה ן'
וירגס אי פואי נומבראדו **שבט יאודה** אי פואי טריזלאדאדו אין
לאדינו אי איסטאנפאדו קון אורדין אי איודה דיל גציר סר וטפסר אעזר
כלל ב' מנוח נ"ע .

סו פריסייו איס 10 גרו'

(2) חיל מוסר קי סוצרי לה תפלה די חיל ליצרו נומבראדו
בית תפלה קונפונידו אין לסון הקדש דיל רב כמוס"ר אליעזר פאפו
זלוק"ל (מירה אל פריסיפייז דיל ליצרו קאטאלוג נומירו 2) .

(3) גרמאטיקה ג'ודיזמר קי'זינדו דיזיר ליצרו פור איסטרינאר חי
אוזאר חי מילדאר אצלאר חי איסקריציר לה לינגואה ג'ודיזמה לה קואלה
אים ייאמאדה לשון הקודש חי קון אייאה איסטאן איסקריטוס טודוס לוס
ליצרוס די מואיסטרה תורה קדושה .

חי טאמציין פור איסטרינאר חי אוזאר אל אינטינדימיינטו די
כללים די לה גרמאטיקה ג'ודיזמה לה קואלה אים ייאמאדו דקדוק לשון
עברי או דקדוק לשון הקדש .

חיל דיגו ליצרו פואי נומבראדו חנוך לשון עברי ומבוא
הדקדוק (*) אים פריסייו אים 4 גרו' .

(*) אין סיר קי חיל דיגו ליצרו חיל קואל לו טראצח'זי קון מונג'ה סודור חי
לאזיריאה פוקוס סון לוס קי לו סאצין פריסייאר . פור טאנטו קופייו
אקי חונה קארטה דיל פ'אנזו ר' יוסף הלוי נ"י פרו'יסור די אדרינופולי
אין אקיל טיימפו או מיסייוניר דיל "כל ישראל חברים" חי "שלוחי
קהלות ענגלאנד חי כוש (אזיסיניאה)" אין איסטי טיימפו .

אדרינופלה 17 רחמים סנה 5620

לארוני הנכבד דורש שפת קדש ודולה פניניה

בר"ר משה דוד אקלעי ינון שמו .

אחדש"ו שמחה גדולה שמחתי אדוני היקר . על אשר כבדתני
במכתבך הנעים והפקד בידי את מעשי אלבעותיך הלא כמה ספר חנוך לשון
עברי . ואתה לא הכרתני מתחול שלסוס . רב תודות ידע לצבי בקראי
את תכן הספרים האלה אשר הכינות להפיץ את לקח השפה הקדושה בקרב
נערי בני עמנו . תהללך נפסי אף תאשרך כי היה ה' אתך ויעזרך
להקות את פרי מדעך בספר למען ירוץ בו הקורא אשר נדבו לבו לגשת
אל מקדש לשון אבותינו ולהבין אמרי אל הרלופים ומוקרי הנביאים כי נעמו
נלוה נח אדוני ונתעלז סנינו על משבתי שפת אבותינו וקרב בנייהם . כי
אבה! מאז נתנו כתף סודרת אל לשון קדשנו ספנו חמנו ברעב ובלמא לדבר
ה' וכלסון נכריה היתה שפת קדש לבניה . על כן ירדה רדת פלאים
ותשינונו כל האלות הכתובות עליה עד יסקיף ה' והערה עלינו רוח קדשו
כאשר אמר על פי נביאיו .

וספר הספרים הבאים לידי עלה 118 ולא חנוה עד אשר אמכרם
כלם . וכיה ציוס אספי את כסף מחירם ושלחתיו אל אדוני על יד
ח"ר וכו' .

וה' ישפות שלום לארוני
כחפץ אהבו בלב ונפש
יוסף הלוי

דישימה

4) דינים סוצרי נטילת ידים די לה מיזה אי ברכת המזון .
לום אָנונטי אלאדו דיל תקון סעודה אילו נומצרי זה השולרון
מירה פריסיפיו דיל ליצרו קאטאלונ נומירו 6 .

5) אונס גיקה מירחדה סוצרי איל תלמוד הורה סו פריסייו 1 גרוש

6) אנפיסיזום די הסכנות ריגלאדו אין 3 פרקים אי קונטיינין

לו סיגיינטי .

פיק א אין איל סי דיקלארה איל קונטינימייטו גיניראל די
„אריטמיטיקה“ „נוטאסייון“ אי „נומיראסייון“ אי טאמניין סום איסטורייה
או פור מיזור דיגו סום נאסימיינטו .

פרק 3 אין איל סי דיקלארה איל קונטינימיינטו דילום 4 הסכנות
או קואינטום נומבראדום אָנונטאר (אדיסייון) מאטרופיקאר (מולטיפלי
קאסייון) מיגנאר (סובטראקסייון) אי איספארטיר (דיסיסייון) .

פרק 3 אין איל סי דיקלארה איל קונטינימיינטו די איל הסכון או
קואינטו נומבראדו ריגלה או „קואינטו די טריס“ .

איל דיגו ליצרו איס נומבראדו בואו חשבון אי סו פריסייו
איס 3 גרו' .

7) לה גראנדיזה די שלמה המלך אי סו סיליאה .

סו פריסייו איס 2 גרו' .

סיירטון מי רונאטיבה אה לום ס' ליאידורים פור קומפראר די
דיטום ליצרום . טופארה לונאר אין פריזנסה די לום אינצילונטאנטים
איגלה מילדאדורה גודיזמה ספאניולס . אי אייוס סיראן קאצזא אה
מונציגוארלה אי אה אינפֿורטיסירלה אי סי אפֿירמארה סוצרי אייוס

איל פסוק הין ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד .

אנסי איס איל דיזאו דיל פריקוראדור איגלה איסטאנפס גודיזמה
אין צילונראדו .

הצעיר משה דוד אלקלעי ה"י

